

Vesterkær ApS
v. Henning Andersen Skov
Vestermark 11
4862 Guldborg

CVR.nr. 37493643

FØLGBREV TIL MILJØGODKENDELSE

Guldborgsund kommune har den 25. april 2018 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af svineproduktionen på ejendommen Vestermark 11, 4862 Guldborg efter husdyrbrugloven¹.

13. AUGUST 2018

Der skal ikke gennemføres ændringer eller udvidelser i husdyrholdet eller stald-, og gødningsanlæggene i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er fremsendt på baggrund af, at der den 1. august 2017 er trådt en ny lovgivning om regulering af husdyrbrug i kraft.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skemanr. 203841. Det er version nr. 3 fra den 28. maj 2018, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 14. august 2018 på kommunens hjemmeside, se www.guldborgsund.dk under faneblad "afgørelser".

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet med en frist på 4 uger. Evt. klage skal indsendes elektronisk direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet gennem Klageportalen, som findes via www.borger.dk eller www.virk.dk, søg efter "klageportal".

I særlige tilfælde kan der søges om, at blive fritaget for at bruge den digitale klageportal. Kontakt Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø hvis I ønsker at søge om ikke at benytte den digitale klageportal. Husk at søge i god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden udløbet af nedenstående klagefrist.

Evt. klage skal være modtaget senest tirsdag d. 11. september 2018 inden midnat, og klagen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSBEHANDLER:
MARLENE BENDIX JENSEN
DIR +45 54732000
MARLJ@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 256 af 21.03.2017

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

Foruden dig selv kan afgørelsen påklages af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt af de institutioner og foreninger, der jf. nedenstående får kopi af afgørelsen.

Hvis Guldborgsund Kommune modtager klager over afgørelsen, vil du blive orienteret herom.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af evt. klage, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. I betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Med venlig hilsen

Marlene Bendix Jensen
Agronom, sagsbehandler

Kopi til orientering

- *Lejer af produktionsanlæg: Jbr. Pig Farming ApS v. Jonas Rubæk, Vignæsvej 29, 4862 Guldborg*
- *Agrovi I/S, konsulent Mette Gold, Industrivej 22, 3400 Hillerød, E-mail: mgf@agrovi.dk*

Kopi til:

- *Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk*
- *Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail:*
- *Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk*
- *Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk*
- *Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk*
- *DOF Storstrøm, v/ formand Michael Thelander, Løjtoftevej 175, 4900 Nakskov, Tlf. 54928346, E-mail:*

Vi indsamler de oplysninger om dig, som vi har brug for i behandlingen af din henvendelse. Registrering, behandling og sletning af dine oplysninger sker i overensstemmelse med Persondataforordningen.

Har du spørgsmål til ovennævnte, kan du kontakte Guldborgsund Kommunes databeskyttelsesrådgiver (DPO):

Bech-Bruun Advokatpartnerselskab, Langelinie Allé 35, 2100 København Ø, Telefon: 72 27 30 02

Sikker beskedfunktion: <https://dpo.bechbruun.com/guldborgsund>

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

TIL HUSDYRBRUG MED SVINEPRODUKTION PÅ EJENDOMMEN VESTERMARK 11, 4862
GULDBORG

GULDBORGSUND KOMMUNE
AUGUST 2018
SAGSNR. 18/14396

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	BAGGRUND	3
1.2	DATABLAD	4
1.3	RESUME	5
1.4	AFGØRELSE	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	9
2.1	GENERELLE FORHOLD	9
2.2	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	9
2.3	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	11
2.4	GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBETING	13
2.5	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING	13
2.6	HUSDYRBRUGETS OPHØR	14
2.7	GENERELLE BEMÆRKNINGER	14
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
3.1	GENERELLE FORHOLD	17
3.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	17
3.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	22
3.4	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	34
3.5	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING	46
3.6	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER	49
3.7	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING	57
3.8	MILJØKONSEKVENSRAPPORT og VURDERING	58
3.9	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	61
3.10	HUSDYRBRUGETS OPHØR	62
4	OFFENTLIGHED OG HØRING	63
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	67
6	BILAG	68

1 RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har d. 25. april 2018 modtaget ansøgning fra Jbr. Pig Farming Aps v. Jonas Rubæk om miljøgodkendelse af dyreholdet på ejendommen Vestermark 11, 4862 Guldborg, som drives under CVR-nummer 36919256. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, og har skema nr. 203841. Det er version 3 af ansøgningsskemaet indsendt d. 28. maj 2018, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Den 1. August 2017 trådte en ny husdyrbrugslov¹ i kraft. Med den nye lov er anlæg og arealer blevet adskilt. Det betyder, at kommunen nu kun skal godkende anlæg og husdyrproduktion, mens anvendelse af arealer reguleres af generelle regler.

Det er typen af husdyr samt indretning og størrelse af staldenes produktionsareal samt typen af gødningsopbevaringsanlæg og overfladeareal på disse, der er afgørende for, hvilke krav der stilles i en miljøgodkendelsen.

Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealerne, hvor dyrene kun kortvarige eller slet ikke har adgang, tæller ikke med i arealopgørelsen.

Tidligere godkendelser

Der er på nuværende tidspunkt tilladelse til en produktion omfattende 7.725 slagtesvin (30-105 kg) pr. år på baggrund af brev fra Guldborgsund Kommune af 24. oktober 2013. Brevet omfatter afgørelsen om bortfald af den på det tidspunkt gældende kapitel 5 miljøgodkendelse sidst revurderet i 2002 og efterfølgende fastlæggelse af ny lovlig produktion.

Det tidligere gældende Kap. 5 miljøgodkendelsen, som første gang blev meddelt i 1993 omfattende godkendelse til 8.875 smågrise (7,2-30 kg) og 8.875 slagtesvin (30-102 kg). Det er denne produktion, som danner udgangspunkt for 8 års driften.

Samdrift med andre husdyrbrug

Der drives ikke andre husdyrproduktioner fra andre ejendomme under samme CVR-nummer.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 256 af 21.03.2017.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse af svineproduktion på ejendommen Vestermark 11, 4862 Guldborg
Godkendelsen omfatter:	Produktion af slagtesvin på produktionsareal fordelt på 70 m ² med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv, 175 m ² med delvist spaltegulv med 50-75 % fast gulv og 1.360 m ² drænet gulv + spalter (33 %/67 %). Samtidig omfatter den 562 m ² overfladeareal på gyllebeholder.
Dato ikrafttrædelse:	13. august 2018
Bedriftens navn og adresse:	Jbr. Pig Farming ApS, Vestermark 11, 4862 Guldborg.
CVR-nr. og P-nr.:	36919256 / 102 0476 490
CHR-nr.:	94800
Ejendomsnummer:	376 0020768
Matr.nr. og ejerlav:	40 Vignæs By, Vignæs
Bedriftens ejer og ansøger:	Vesterkær ApS v. Henning Andersen Skov, Vestermark 11, 4862 Guldborg. CVR-nr. 37493643 <u>Lejer og ansøger</u> Jbr. Pig Farming ApS v. Jonas Rubæk, Vignæsvej 29, 4862 Guldborg. E-mail: jonasrubæk224@gmail.com, Mobil: 22937871
Konsulent:	Agrovi I/S, Konsulent Mette Gold, Industrivej 22, 3400 Hillerød, E-mail: mgf@agrovi.dk, Mobil: 29335989.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. E-mail: teknik@guldborgsund.dk, tlf. 5473 1000.
Ansøgning annonceret:	31.05.2018 - 28.06.2018
Forhøring af ejer/konsulent:	29.06.2018 - 05.07.2018
Nabo/partshøring i perioden:	05.07.2018 - 02.08.2018
Godkendelsesdato:	13.08.2018
Afgørelse annonceret:	14.08.2018
Klagefrist udløber:	11.09.2018
Søgsmålsfristen udløber:	13.02.2019
Retsbeskyttelse udløber:	August 2026
Revurdering påbegyndes:	År 2026

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at få godkendt den eksisterende produktion af slagtesvin i eksisterende stalde, med et samlet produktionsareal på 1.605 m². Desuden er der én eksisterende gyllebeholder med et samlet overfladeareal på 562 m².

Der bygges ikke nyt i forbindelse med dette projekt, og bygningsanlægget ændres/øges ikke i forhold til nudriften. Der er ændringer i forhold til 8 års driften, da der er i 1993 er meddelt Kap. 5 godkendelse til 8.875 smågrise (7,2-30 kg) og 8.875 slagtesvin (30-102 kg). Derfor er der ændring i forhold til 8 års driften med ændrede staldsystemer, dyretyper og to stalde, som ikke længere anvendes til husdyrproduktion.

I 8 års driften var der desuden yderligere to gylleholdere, som er fjernet i henholdsvis 2013 og 2015.

Husdyrbruget på Vestermark 11 er et IE-husdyrbrug, da der er der over 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion.

Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder eller Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011.

Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Med udgangspunkt i, at der ikke skal laves bygningsmæssige ændringer er det vurderet, at disse ikke ødelægger/slører områdets landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige øgede påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Da der ikke sker ændringer i anlæg eller dyrehold med denne miljøgodkendelse forventes niveauerne for transporter (ca. 5 om ugen -hovedsagligt fra Falster

siden) samt lugt, ammoniak, støj, støv, fluer og andre skadedyr at være uændrede.

Husdyrproduktionen vil kunne medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, men lugtberegningerne viser, at der ikke vil være øget påvirkning i forhold til den nuværende drift.

BAT (Bedste tilgængelige teknik) og IE-husdyrbrug

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU³.

Husdyrbruget har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, og det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra husdyrbrugets anlæg.

Der er tale om et IE-husdyrbrug omfattet af IE-direktivets bilag I, pkt. 6 gældende for intensiv fjerkræavl eller svineavl, da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg.

Miljøkonsekvensvurdering

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 2, er der gennemført vurderinger af væsentlige virkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet.

Ved denne vurdering er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området ved vurdering af blandt andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder.

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte virkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfatter af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering. Dette omfatter også krav til høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afsnit IV samt husdyrbruglovens kapitel 6.

Miljøkonsekvensrapporten er indbygget i den miljøtekniske redegørelse. Guldborgsund kommunes vurdering af denne redegørelse fremgår således også efter de relevante afsnit og opsummeret sidst i godkendelsen.

Konklusion

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra husdyrbrugets anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1380 af 30.11.2017

³ Europa-Parlamentets og rådets Direktiv 2010/75/EU, af 24.11.2010, om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på landbrugsejendommen Vestermark 11, 4862 Guldborg hørende til bedriften med CVR-nummer 36919256 med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, da der er tale om etablering af et husdyrbrug med en ammoniakemissionen på over 3.500 kg NH₃-N, og over grænsen for IPPC-/IE-husdyrbrug på (2.000 stipladser til slagtesvin over 3 kg).

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøgodkendelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 1.605 m² og et gødningslagerareal på 562 m², fordelt på:

- 175 m² til slagtesvin, delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv
- 70 m² til slagtesvin, delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv
- 1.360 m² til slagtesvin, drænet gulv + spalter (33%/67%)
- 562 m² gyllebeholder

Guldborgsund kommune meddeler miljøgodkendelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hver 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny og for husdyrbruget relevant BAT-konklusion.

Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer

Der gøres opmærksom på, at denne afgørelse ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Guldborgsund Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne miljøgodkendelse.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Den ansvarlige for driften af et IE-husdyrbrug skal straks rette henvendelse til kommunen, hvis husdyrbruget konstaterer, at godkendelsesvilkårene ikke kan overholdes. Den ansvarlige for driften skal samtidig straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang og staldindretning

4. Husdyrbruget har maksimalt tilladelse til følgende produktionsareal med den angivne staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit:

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 3	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	115
Stald 4	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	30
Stald 5	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	30
Stald 6	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	160
Stald 8	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	70
Stald 9	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	270
Stald 10	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	370
Stald 11	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	450
Stald 12	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	110
I alt		1.605

Placering af de enkelte stalde/staldafsnit fremgår af kort 2 i miljøgodkendelsen.

5. Der må ikke længere være husdyrhold i driftsbygning nr. 1, 2 og 7 som angivet på bilag 1.

Overbrusning og rengøring

6. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusiv gulvarealer holdes tørre, samt at stalde, ventilation- og fodringsanlæg holdes rene.
7. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte. Eventuelle rester af foder eller gødning skal tilføres gyllebeholder.

Ventilation

8. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst én gang årligt. Eftersyn og rengøring skal noteres i driftsjournal/egenkontrol.

Energi- og vandforbrug

9. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henholdt til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Autoriseret service skal noteres i logbog.
10. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

11. Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.
12. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødning m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn m.v.

Affald

13. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
14. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

15. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Beredskabsplan

16. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan

medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

17. Virksomhedens beredskabsplan skal løbende vedligeholdes, og oplysningerne i den skal altid være opdateret. Planen skal revideres årligt eller efter behov for tilretning/ændring af procedurer i forbindelse med uheld.
18. Beredskabsplanen, som er godkendt af Guldborgsund Kommune indeholder som minimum:
  - Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
  - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpende, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
  - Planen skal opdateres jævnligt/årligt eller efter revidering af procedure i forbindelse med uheld.
19. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og noteres i logbog. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

2.3 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

Lugt

20. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde og gødningsoplag, der vurderes at være væsentlig større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Evt. udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.
21. Såfremt tilsynsmyndigheden ved tilsyn vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal fremsendes til tilsynsmyndigheden til godkendelse, og der skal derefter gennemføres afhjælpende foranstaltninger.
22. Omrøring af gyllen i gyllebeholder i forbindelse med gødningsudbringning må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel. Med "umiddelbart" forstås ca. et par dage.

SIDE 12/68

23. Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
24. Flydelagene skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholder, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

Fluer og skadedyr

25. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
26. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikre bedst muligt mod opformering. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen og tilhørende vejledning Naturstyrelsen. Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma eller gennem den kommunale ordning.

Transport

27. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00. Der vil dog kunne ske afvigelser.

Støj fra anlæg og maskiner

28. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelser overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 time)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)* (½ time)

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtning fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

29. Hvis Guldborgsund Kommunes finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.
30. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest

støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

31. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Væsentlighed skønnes af Guldborgsund kommune.

Lys

32. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboerne ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer o.l.

2.4 GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBTERING

Gødningstyper og mængder

33. Husdyrgødningen skal håndteres som gylle fra samtlige staldafsnit.
34. Husdyrbruget har maksimalt tilladelse til følgende m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg på de angivne anlæg:

Gødningsanlæg	Overfladeareal (m ²)	Overdækning	Volumen (m ³)
Gyllebeholder	562	Flydelag	2.050

35. Der skal foreligge aftale om opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom svarende til 1.900 m³ pr. år.

Flydende husdyrgødning

36. Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning skal svare til mindst 9 måneders tilførsel.
37. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læseplads med afløb til pumpesump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholder skal læsepladsen og pumpesump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild skal pumpes op i gyllebeholder eller vogn.
38. En eventuel læseplads ved gyllebeholder skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læseplads for gyllevogne.
39. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholdere eller gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.
40. Hvis en gyllebeholder ikke skal bruges mere, skal den tømmes helt og rengøres. Kommunen skal have besked om, at beholderen er taget ud af brug.

2.5 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

41. Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

SIDE 14/68

- Til dokumentation for produceret dyretype kan gødningsregnskabet samt produktions/effektivitetskontroller eller lignende anvendes.
- Til dokumentation for type og størrelse af produktionsarealer og gødningsopbevaringsanlæg kan bygningstegninger anvendes.
- Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
- Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.
- Logbog med registrering af autoriseret service af staldventilation og andre mekaniske anlæg.
- Logbog over flydelag på gyllebeholdere samt kopi af rapporter fra beholderkontrollen.
- Logbog med registrering af driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.

2.6 HUSDYRBRUGETS OPHØR

42. I forbindelse med nedlukning af husdyrproduktionen skal der fremsendes en nedlukningsplan til Guldborgsund Kommune inden denne iværksættes. Omfang og indhold af planen, samt tidsplan for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af tilsynsmyndigheden.

2.7 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., § 59 a bortfalder denne miljøgodkendelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelse.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale

tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 41 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40, stk. 2 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (nr. 1380 af 30-11-2018) § 39, stk. 3 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt det vil sige i 2026 og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1380 af 30.11.2017 § 42, skal IE-husdyrbrug have et miljøledelsessystem. Miljøledelsessystemet skal indføres fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrloven.
- Bekendtgørelse nr. 865 af 23.06.2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicin affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1723 af 17.12.2017.
- Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter af 01.01.2015
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

SIDE 16/68

- Bekendtgørelse nr. 906 af 24.06.2016 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- Øvrige relevante godkendelser/dispensationer/tilladelser i forhold til anden lovgivning som ex. Byggeloven, Planloven, Slambekendtgørelsen og lign. skal søges separat.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
13. august 2018

Marlene Bendix Jensen
Sagsbehandler/Agronom

Annette Bruun Hansen
Sagsbehandler/Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på Vestermark 11, 4862 Guldborg ejet af Henning Andersen Skov. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 94800, og husdyrbrugets anlæg er lejet og drives af Jbr. Pig Farming Aps v. Jonas Rubæk under CVR-nummer 36919256.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt de stillede vilkår. Samtidig skal alle, der er ansatte på bedriften være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune altid skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig samt ved ophør af husdyrproduktionen.

Begrundelsen for disse vilkår er, at kommunen hurtig skal kunne komme i kontakt med ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på ejendommen. Samtidig skal der gennemføres vurdering af eventuelle behov for særlige tiltag i forbindelse med ophør af husdyrproduktionen.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne godkendelse.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

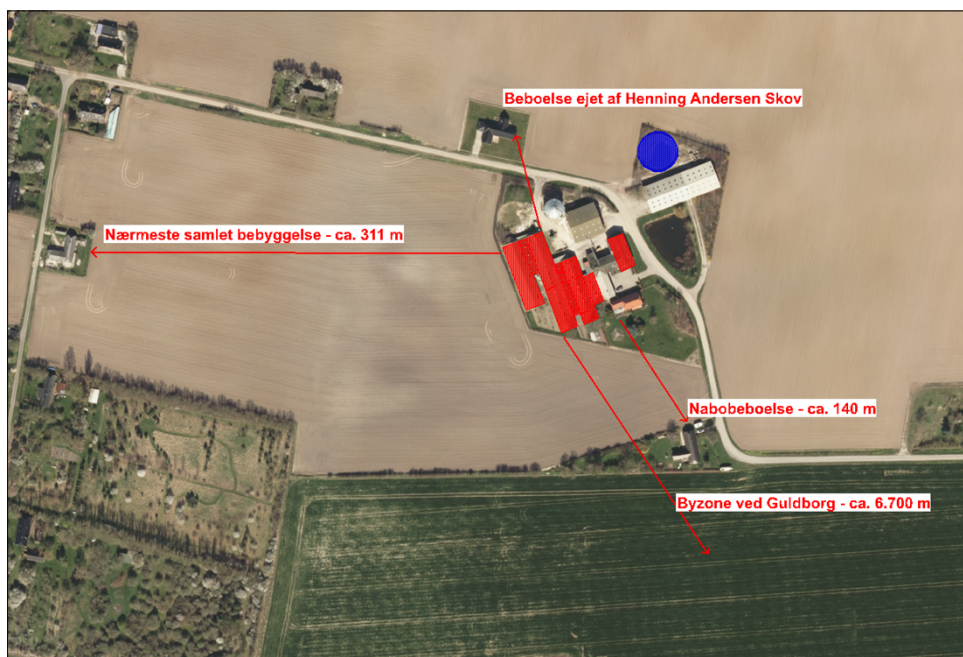
3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Husdyrbrugets anlæg er placeret i landzonen. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Vestermark 18, som ligger ca. 66 meter nord for staldanlægget. Ejendommen ejer imidlertid af samme ejer som Vestermark 11.

Nærmeste nabobeboelse, som ikke har samme ejer som Vestermark 11 er Vestermark 9, som ligger ca. 95 meter (ca. 140 meter ved vægtet gennemsnit for alle stalde) mod sydøst.

Vestermark 15 der ligger ca. 280 meter (ca. 311 meter ved vægtet gennemsnit for alle stalde) vest for staldanlægget er nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som er at betragte som udgangspunkt for en samlet bebyggelse. Nærmeste byzoneområde er ved Guldborg, som ligger ca. 6.700 meter mod sydøst.

Nedenstående kort viser placeringen af omkringboende i forhold til husdyranlæggets placering.

Kort 1. Beliggenhed i forhold til omkringboende.

Med denne miljøgodkendelse gennemføres der ingen ændringer i staldanlæg eller gødningslager som medfører forøget forurening.

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste punkt fra anlægget til områdetypen.

Tabel 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>egen boring</i>	<25 meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>ikke egen boring</i> <i>krav 25 meter</i>	ca. 100 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>“Guldborgland Vandværk”</i> <i>Krav 50 meter</i>	ca. 6.700 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² - <i>gyllebeholder/staldanlæg</i> <i>Krav 15 meter</i>	ca. 30/45 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>gyllebeholder/staldanlæg</i> <i>Krav 15 meter</i>	ca. 27/35 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	>1000 meter
Beboelse på samme ejendom * - <i>stald</i> <i>Krav 15 meter</i>	ca. 5 meter
Naboskel – <i>ved Vestermark 9</i> <i>Krav 30 meter</i>	ca. 85 meter
Nabobeboelse (Vestermark 18) – <i>(ejes af ejer af Vestermark 11)</i> <i>Krav 50 meter</i>	ca. 67 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde – <i>Ved Guldborg</i> <i>Krav 50 meter</i>	6.700 meter

SIDE 19/68

Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Lokalplan ved Soesmarke</i> <i>Krav 50 meter</i>	ca. 6.700 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren – <i>Udgangspunkt i Vestermark 15 (fra hjørne, staldanlæg)</i>	ca. 280 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Brunvandet sø mod syd</i> <i>Krav 10 meter</i>	1.600 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Ravnse holme på nordfalster</i> <i>Krav 10 meter</i>	17.500 meter

*Afstandskravet gælder kun ved etablering af anlæg, eller udvidelser/ændringer der medfører forøget forurening.

Der opføres ikke nye staldanlæg eller gennemføres ændringer/udvidelser i eksisterende, som medfører forøget forurening, i forbindelse med det ansøgte. Det vurderes på den baggrund ikke problematisk, at afstandskrav til egen vandboring og beboelse på samme ejendom ikke er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensationer.

Det vurderes derfor, at alle gældende afstandskrav er overholdt.

Udformningen af ejendommens anlæg fremgår af kort 2 senere i godkendelsen.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at alle gældende afstandskrav jf. Kap. 2 i husdyrbrugloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensationer i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige øgede gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger desuden uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, §3-beskyttede naturområder, §7-beskyttede naturområder, skovrejsningsområder, lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer.

Anlægget ligger inden for strandbeskyttelseslinje, kystnærhedszone og større uforstyrrede landskaber.

Strandbeskyttelseslinje

Den eksisterende gyllebeholder ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, men der skal ikke gennemføres ændringer i anlægget, hvorfor det ikke vurderes af væsentlig betydning.

Kystnærhedszone

I kommuneplanen er retningslinjerne for kystnærhedszonen bl.a.: " at i kystnærhedszonen må der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for

anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering".

Hele anlægget ligger inden for kystnærhedszonen, men da der ikke skal ske ændringer i bygningsanlægget, vurderes det, at placeringen ikke har væsentlig indvirkning på kystnærhedszonen.

Større uforstyrrede landskaber

Det eksisterende anlæg ligger inden for område udpeget som større uforstyrrede landskaber, men der skal ikke gennemføres i ændringer i anlægget, hvorfor det ikke vurderes af væsentlig betydning.

Anlægget overholder gældende regler, og der er ikke behov for at dispensere efter gældende lovgivninger. Der er således ikke vurderet behov for at stille vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger.

Da der med denne miljøgodkendelse ikke gennemføres bygningsmæssige ændringer vurderes det, at krav til bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er overholdt. Produktionen vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskab

Anlægget ligger i et område præget af åbent landbrugsland med spredt bebyggelse og læhegn. Alle stalde ligger i tilknytning til hinanden, og fremstår herved som en samlet enhed. Gyllebeholder og maskinhus ligger dog på den anden side af vejen Vestermark.

Således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde med særlige naturinteresser.

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning omkring ejendommen, idet det vurderes, at anlæggets fremtræden i forhold til landskabet vil være uændret, da der ikke opføres nyt byggeri.

Der er etableret almindelige udendørs lyskilder. Desuden vil der være lys i staldene i perioder, men ikke lyskilder, der vurderes at påvirke omgivelserne væsentligt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de landskabelige hensyn varetages, da der ikke opføres nyt byggeri i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Landskabelige værdier

Husdyrbruget er placeret i landzonen i et område, som i kommuneplan 2017-2029 er udpeget som jordbrugsområde med særlige naturværdier. Størstedelen af disse områder består af jordbrug i almindelig drift, og er hovedsagligt forbeholdt

jordbrugserhvervet. Driftsmæssigt nødvendige anlæg i relation til jordbrugserhvervet kan tillades. Disse skal dog tilpasses beskyttelsesniveauet mest muligt.

Da miljøgodkendelsen af denne bedrift er vurderet i forhold til naturområder (se afsnit 3.4.1 vedr. naturvurdering), vurderes det, at bedriften er tilpasset ovenstående beskyttelseshensyn.

Der gennemføres ingen nybyggeri i forbindelse med denne godkendelse.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved, at være relativt fladt med spredte læhegn og beplantninger, landbrugsejendomme, enkelte fritliggende huse og mindre landsbyer.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger uden for kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer. Ca. 900 meter mod syd er området Vignæs udpeget som kulturmiljø. Kulturmiljøet vil ikke blive berørt af denne miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Nærmeste beskyttede fortidsminder er beliggende mere end 1.000 meter fra anlægget. Da anlægget ligger uden for beskyttelseszonen på 100 meter, vurderes det, at fortidsmindet ikke blive berørt af denne godkendelse.

Naturmæssige værdier

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for jordbrugsområder med særlige naturværdier, se ovenfor.

Nærmeste område udpeget som økologisk forbindelse ligger over 5 km væk mod syd.

For øvrige forhold vedr. naturmæssige værdier henvises til afsnit 3.4.1.

Geologiske værdier

For geologisk interesseområder gælder bl.a., at inden for de arealer, som er udpeget til Nationale eller Regionale Geologiske Interesseområder, skal der tages særlige hensyn til geologien. Byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, skovrejsning, beplantning mv., som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal søges udført på andre lokaliteter, og kan kun finde sted, hvis der ikke kan findes et alternativ.

Bedriften er beliggende uden for både Regionale og Nationale Geologiske Interesseområder.

Da der ikke skal bygges i forbindelse med projektet, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig indflydelse på de geologiske værdier i området.

Nærmeste Geologiske Interesseområde ligger ca. 7.500 meter mod sydvest.

Rekreative værdier

Ejendommen ligger uden for frilufts- eller rekreative områder. Nærmeste område er "Odden" som ligger ca. 2.500 meter mod syd.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at miljøgodkendelse af eksisterende anlæg til husdyrbruget ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i området. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelseslinjer og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det ansøgte ikke har en væsentlig virkning for de ovennævnte områder og værdier, og at det ansøgte er uden væsentlig landskabelig og visuel betydning for omkringboende.

SIDE 22/68

Der er tale om tilladelse/godkendelse af eksisterende produktion, så der ændres ikke ved jordbunden.

Dyrkning af arealer herunder jordarbejde m.m. varetages igennem de generelle regler. Det vurderes, at der er redegjort for projektets påvirkning af jordarealer og jordbund, og der henvises i øvrigt til afsnit 3.8 om miljøkonsekvensrapport/vurdering.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang og staldindretning

Husdyrbrugets produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagrer, den såkaldte "stipladsmodel".

Denne model forudsætter, at lugt-/ og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset produktionsforhold.

Ved vurdering af husdyrbrugets miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Der er ingen ændringer i bygningsmassen, og der inddrages ikke nyt produktionsareal.

Husdyrbruget drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger sammen med m² overfladeareal på gødningsanlæg, som omtales i afsnit 3.5.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget indrettes og drives som angivet i tabel 2. Der kan henvises til kort 2 og/eller bilag 1 for skitsering af de enkelte staldafsnit på oversigtskort.

Tabel 2. Staldafsnit i de enkelte husdyranlæg.

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 3	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	115
Stald 4	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	30
Stald 5	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	30
Stald 6	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	160
Stald 8	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	70
Stald 9	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	270
Stald 10	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	370
Stald 11	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	450
Stald 12*	Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33%/67%)	110
I alt		1.605

*: ansøger har valgt, at stalden som kun anvendes om udleveringsstald, hvor grisene kun opholder sig i kort tid, skal indgå som produktionsareal.

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Kort 2. Placering af staldanlæg.

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 33, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget foretaget inden for de seneste 8 år.

8 års driften er opgjort på baggrund af tidligere gældende Kap. 5 miljøgodkendelse meddelt i 1993. Der er ændret i sammensætningen af dyr i staldanlægget siden da, og tre stalde (nr. 1+2+7) er taget ud af drift ved den nuværende produktion. Derudover er to ældre gyllebeholdere på henholdsvis 160 og 324 m² gødningsoverflade fjernet i henholdsvis 2013 og 2015.

Nu driften er opgjort med udgangspunkt i afgørelsesbrev fra Guldborgsund Kommune af 24. oktober 2013. Afgørelsen omfattede bortfald af den på det tidspunkt gældende kapitel 5 miljøgodkendelse sidst revurderet i 2002 og efterfølgende fastlæggelse af ny lovlig produktion.

Der er ikke ændringer i sammensætningen af dyretyper, staldsystemer eller gødningslager siden afgørelse fra 2013, hvor produktionen blev nedskrevet.

For oversigt over 8 års drift, nudrift og ansøgt drift se nedenstående tabel.

SIDE 24/68

Tabel 3. 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Staldanlæg	8 års drift <i>Baggrund</i>	Nudrift <i>Baggrund</i>	Ansøgt drift
Stald 1	Smågrise Toklima, del. spaltegulv 200 m ²	-	-
Stald 2	Smågrise Toklima, del. spaltegulv 115 m ²	-	-
Stald 3	Smågrise Toklima, del. spaltegulv 115 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv 115 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv 115 m ²
Stald 4	Smågrise Toklima, del. spaltegulv 30 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv 30 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv 30 m ²
Stald 5	Smågrise Drænet gulv + spalter, (50%/50%) 30 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv 30 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv 30 m ²
Stald 6	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 160 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 160 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 160 m ²
Stald 7	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 63 m ²	-	-
Stald 8	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv 70 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv 70 m ²	Slagtesvin Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv 70 m ²
Stald 9	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 270 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 270 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 270 m ²
Stald 10	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 370 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 370 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 370 m ²
Stald 11	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 450 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 450 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 450 m ²
Stald 12	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 110 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 110 m ²	Slagtesvin Drænet gulv + spalter, (33%/67%) 110 m ²
I alt	1.823 m²	1.605 m²	1.605 m²

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler i husdyrbrugloven godkendes produktionsarealet med de ansøgte dyre-/staldtyper. Der er således mulighed for at udnytte stalden mere eller mindre.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Staldanlæggene kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for de fastlagte vilkår og grænser jævnfør dyrevelfærdsreglerne.

Der er fastsat vilkår om, at der ikke længere må være husdyrhold i staldene 1, 2 og 7, da det er en forudsætning for alle beregninger og vurderinger i denne miljøgodkendelse.

Enhver ændring ud over det fastsatte i vilkår kræver fornyet godkendelse.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50 % af den mulige produktion på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Produktionen af slagtesvin er omfattet af fleksibilitet i ind-/og udgangsvægte. Dog gælder det, at slagtesvin er dyr over 30 kg.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd, til nedkøling af dyrene i varme perioder og dermed renholdelse af stierne.

Ansøger har under afsnit om management redegjort for, der foretages jævnlig rengøring i og omkring bygningerne med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at sikre at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Ansøger redegør for, at der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold. Staldene iblødsættes og rengøres efter hvert hold grise.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte staldene "i blød" og derefter vaske med højtryksrensere. Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT (se senere afsnit omhandlende BAT). Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stier inklusive gulve holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener.

God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Til god staldhygiejne hører blandt andet, at stierne holdes rene og tørre. Samtidig forebygger renholdelse af område med foder, at skadedyr tiltrækkes og opformerer.

Vilkår om, at rester af foder og/eller husdyrgødning skal tilføres gyllebeholder skal medvirke til, at der ikke er øget risiko for tiltrækning af skadedyr, eller forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.3 Ventilation

Der er mekanisk ventilation i alle staldene, som kører hele døgnet.

Ventilationsanlægget er tilknyttet et alarmanlæg med temperaturføler som aktiveres, hvis der opstår strømsvigt eller for høje temperaturer i stalden. Ved alarm sendes besked til mobil (telefonkæde) samt rotorblink igangsættes.

Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser og justeres/efterses samt rengøres jævnligt (min. 1 til 2 gange årligt), hvilket er med til at opretholde effektiv drift.

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget, herunder vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger samt, at luftafkast skal holdes rene. Begrundelse herfor er, at det skal sikre den meste optimale ventilation og reducere energiforbruget.

Kommunes vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår til driften af ventilationsanlægget, ikke vil være væsentlig ændret påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.4 Fodring

På ejendommen er der hjemmeblandet foder.

Foder og tilskudsfoder til svinene opbevares i udendørs kornsilo samt i siloer og plansiloer i foderlade.

Ansøger har oplyst, at foder håndteres på følgende måde på husdyrbruget:

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der anvendes 2 foderblandinger,- en til ungsvin og en til slagtesvin.
- Der anvendes Danish Agro's standard foderblanding eller tilsvarende blanding eller tilsvarende fra andet foderstoffirma.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden inden for svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

Der anvendes fasefodring af dyrene, således at dyr i forskellige stadier tildeles forskellige foderblandinger. Dette sikrer, at de tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Fasefodring inden for

normerne for næringsstoffer medvirker til at undgå, at der overforsynes med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet unødigt.

På baggrund af "stipladsmodellens" forudsætninger for beregninger af emissioner af lugt og ammoniak er den ernæringsmæssige styring af ammoniakemissionen allerede indarbejdet i husdyrbrugloven.

Det er vurderet som værende BAT, at anvende en foderblandings-/foderstrategi der omfatter fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase. Tilsætning af fytase betyder, at fosfor i foderet bliver mere tilgængeligt, og mindre udskilles. Formålet er, at begrænse risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning. Da der er tale om et IE-husdyrbrug med slagtesvin, er ovenstående krav om fytase mm. fastholdt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, hvorfor der ikke er stillet vilkår herom.

Anvendelsen af fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase skal kunne dokumenteres over for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal opbevares i 5 år, og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn eller lign.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der i relation til opbevaring, håndtering og brug af foder ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Det er vurderet, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op til den standard, der er gældende for et IE-husdyrbrug.

Der er ikke fundet grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår til opbevaring, håndtering og anvendelse af foder.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til ventilation, foderbehandling, håndtering af gylle og belysning.

Energiforbruget ved nudrift og ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4. Energiforbrug

Type	Forbrug pr. år Nudrift	Forbrug pr. år Ansøgt drift
Elforbrug	Ca. 135.000 Kwh	Ca. 135.000 Kwh
Dieselolie til udtørring	Ca. 1.000 liter	Ca. 1.000 liter
Halm til strøning	Ca. 2.000 kg	Ca. 2.000 kg

Energiforbruget forventes uændret, da der ikke gennemføres ændringer i produktionen med denne miljøgodkendelse.

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik, som skal renholdes og serviceres således, at unødigt modstand forhindres og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår i afsnit omhandlende egenkontrol om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug. Efterfølgende skal der gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag der gennemføres på ejendommen, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at energiforbruget er tidssvarende i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på ejendommen (se yderligere i afsnit om BAT) vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af stalde.

Vandforbruget fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5. Vandforbrug

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Drikkevand (incl. spild)	3.500	4.600
Vaske/rengøringsvand, stalde	200	250
Personalerum	100	100
Bolig	170	170
Vandforbrug i alt	3.970	5.120

Vandforbruget er baseret på ansøgers opgørelse samt skøn ud fra normalt.

Der forventes en lille stigning i vandforbruget i staldene, da der med denne miljøgodkendelse er mulighed for at opnå en bedre udnyttelse af staldene.

Ejendommen anvender vand fra egen boring, hvortil der er meddelt indvindingstilladelse i 2013 til 6.000 m³.

Det øgede vandforbrug vurderes på den baggrund at kunne rummes i den gældende indvindingstilladelse, og vurderes af kommunen at være af en størrelsesorden, så det ikke gør nogen målbar forskel i områdets indvinding.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at et øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholder, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag der gennemføres på ejendommen, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion vurderet med udgangspunkt i normalt. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på ejendommen (se yderligere i afsnit om BAT) vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.6 Spildevand, restvand, vaskevand og regnvand

Spildevand fra ejendommen omfatter sanitært spildevand fra toiletter og husspildevand, som afledes septitank.

Restvand fra husdyrholdet omfatter væske fra vaskeplads, vaskevand fra stalde og drikkevandsspild samt øvrigt vand fra vask af produkter som foderrekvisitter til husdyrholdet. Restvandet føres til gyllebeholder.

Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på ejendommen sammen med husdyrgødningen. For kapacitetsberegningen henvises til afsnit 3.5.2.

Restvand overført til gyllebeholder udbringes sammen med husdyrgødningen på markerne.

Der er stillet vilkår om, at restvand fra husdyrholdet skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre u hensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Med samme begrundelse er der stillet vilkår i relation til renholdelse af befæstede arealer.

Overfladevand/regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn og videre til vandløb og recipient.

Der indgår ikke spildevand fra rensning af sprøjteudstyr og lign., da dette ikke gennemføres på ejendommen. Arealerne drives af anden bedrift.

Table 6. Restvand, vaskevand og regnvand

Spildevandstype	Nudrift m ³ /år	Ansøgt drift m ³ /år	Afledes til
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	800	1.000	Gyllebeholder
Vaskeplads (vask af sprøjteudstyr)	150	150	Gyllebeholder
Overfladevand/regnvand			Markdræn

For ejendommens afløbsplan henvises til bilag 3.

Der gennemføres ikke nybyggeri, og derfor er der ikke taget stilling til evt. hydraulisk overbelastning af recipienter. Såfremt der senere konstateres hydraulisk overbelastning eller anden påvirkning af søer/vandløb grundet afledt overfladevand fra ejendommen, forbeholder Guldborgsund Kommune sig ret til senere, at kræve nærmere afklaring af overfladevand og evt. ændring af afledningsforhold.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand og restvand der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen, kan håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af overfladevand m.m. sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.7 **Affald**

Da der er tale om et IE-husdyrbrug er der krav om, at ved driften af husdyrbruget skal produktionen og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1. Affaldsforebyggelse.
2. Forberedelse med henblik på genbrug.
3. Genanvendelse.
4. Anden nyttiggørelse.
5. Bortskaffelse.

Nedestående redegørelse er opdelt på forskellige affaldsfraktioner.

Ansøger har oplyst at der er følgende affaldsfraktioner på ejendommen:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirssække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Døde dyr

Ansøger har oplyst, at døde dyr opbevares på fast areal med overdækning ved adgangsvej til kornsilo (se oversigtskort i bilag 3). Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr⁴. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Det vurderes, at døde dyr kan opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der er ikke vurderet behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaring og bortskaffelse.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Olie-/ kemikalie-/ og farligt affald

Der opbevares ikke spildolie, motorolie, akkumulatorer og lignende på ejendommen.

Der er kun opbevaring af dieselolie i en flytbar tank på 800 liter til udtørring af stalde. Tanken er placeret i stald (for placering se kortbilag i bilag 3).

Al håndtering af maskiner herunder sprøjteudstyr og selve planteavlstriften foregår fra anden bedrift. På baggrund heraf omhandler denne miljøgodkendelse ikke yderligere forhold omkring opbevaring og brug af kemikalier og pesticider.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i budsikker og tæt emballage indtil aflevering på kommunal modtagestation eller afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald (incl. veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Ikke forbrændingseget affald forefindes normalt ikke på ejendommen men i tilfælde af sådanne fraktioner vil det sorteres og bortskaffes til kommunal modtagestation.

---

⁴ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01.06.2011

Fast affald

Brændbart affald i form af plastik, papir, pap og andet brandbart bliver opsamlet i container indtil det afhentes af godkendt renovatør.

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Øvrigt affald

Der er stillet vilkår om, at foderrester og lignende skal tilføres gyllebeholder eller alternativt opbevares på fast bund med overdækning. Vilkåret er stillet for at forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra ejendommen. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer

Olie/dieselolie

Det er oplyst, at der er en mobil olietank på 800 liter placeret i staldanlæg.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen⁵.

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der etableres mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Ikke relevant i denne miljøtilladelse/godkendelse, se begrundelse i forrige afsnit.

Kommunens vurdering

Opbevaring af olie, brændstof og kemikalier skal ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø eller grundvand.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpestoffer. Det er vurderet, at håndtering og opbevaring af olie og kemikalier er miljømæssigt forsvarligt.

Det vurderes, at der er redegjort for projektets påvirkning på jord og grundvand, og henvises i øvrigt til afsnit 3.8 om miljøkonsekvensrapport/vurdering.

Guldborgsund kommune vurderer, at der med sortering af affald er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætning til renovationsfirma eller genbrugsplads er det sikret, at den videre vej i affaldshierakiet vil blive bedst mulig i henhold til regler for IE-husdyrbrug.

---

⁵ Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10.12.2015

Samtidig vurderes det, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget.

3.3.9 Driftsforstyrrelser og uheld

En væsentlig risiko for uheld eller driftsforstyrrelser kan opstå ved håndtering og opbevaring af gylle, olie og kemikalier.

Beskrivelse af risici

Ansøger har angivet følgende som mulige risici eller uheld, som kan medføre væsentlig forurening:

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlæggene.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie/kemikalier.

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør.
- Spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn.
- Gyllevognen vælter.
- Strømsvigt slukker ventilation.
- Fejldosering i foderblandingerne.
- Uheld ved tankning af dieselolie.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmemstress.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser eller uheld eller eventuelle gener og forurening ved uheld træffes følgende forholdsregler jf. ansøger:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 5 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietank er godkendt og kontrolleres jævnligt, og der er lås på tanken.
- Medicin opbevares i aflåst rum.
- Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).

- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, skal kommunen jf. § 43 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis der sker hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, foretage ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

Ved miljøskade eller overhængende fare for miljøskade skal situationen håndteres efter reglerne i husdyrbruglovens kapitel 5a.

Der er stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

3.3.10 Beredskabsplan

Der er for ejendommen udarbejdet en beredskabsplan, som beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages ved brand, udslip af gylle samt andre uheld eller kritiske situationer. Beredskabsplanen fremgår af bilag 3.

Der er indsat vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på ejendommen, således at der er let adgang dertil. Samtidig skal alle ansatte være bekendtgjort med dens placering og indhold.

Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i MST's vejledning til husdyrbrugloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøgodkendelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld, og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger. Samtidig skal myndigheden have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljøet mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplæg, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig rør m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Det er yderligere uddybet i vilkår.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der med den udarbejdede beredskabsplan er taget højde for eventuelle uheld. Herved vurderes det, at ved korrekt brug og

opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på ejendommen være mulighed for at reducere eventuelle konsekvenser heraf. Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at de beskrevne forholdsregler og tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer. Samtidig hermed er de beskrevne relevante forholdsregler med til at sikre, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af uheld og driftsforstyrrelser. Det er vurderet, at der er redegjort for sårbarheden i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.8 om miljøkonsekvensrapport/vurdering. Samtidig vurderer Guldborgsund Kommune, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.3.11 Biaktiviteter

Der er ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde og overfladeareal på gødningslagre med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.730,9 kg NH₃-N pr. år.

Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologer.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 7. Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH ₃ -N	Meremission NH ₃ -N
Ansøgt drift	3.730,9 kg	0 kg (ift. nudrift)
Nudrift – tilladelse jf. afgørelse 2013	3.730,9 kg	
8 års drift – Kap. 5 miljøgodk. - 1993	4.117,9 kg	- 387 kg (ift. 8 års drift)

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra anlægget er uændret i forhold til nudriften fastlagt i afgørelse fra 2013 og reduceret med 387 kg i forhold til den miljøgodkendte produktion første gang godkendt i 1993.

I denne miljøgodkendelse gennemføres der ingen bygningsmæssige ændringer. På baggrund heraf er der ikke ændringer i produktionsareal i stalde eller overfladeareal på gødningsanlæg.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper, staldsystemer og gødningslagre, da der ikke er ændringer i forhold til nudrift.

Da der er tale om eksisterende anlæg uden ændringer, er der ikke stillet krav til indførsel af yderligere tiltag til reduktion af ammoniakemissionen.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår til de forudsætninger, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslager (se afsnit 3.3.1).

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 (Naturvurdering - § 16 a miljøgodkendelse af landbrug, Vestermark 11, 4862 Guldborg).

3.4.1.1 Ammoniak og natur

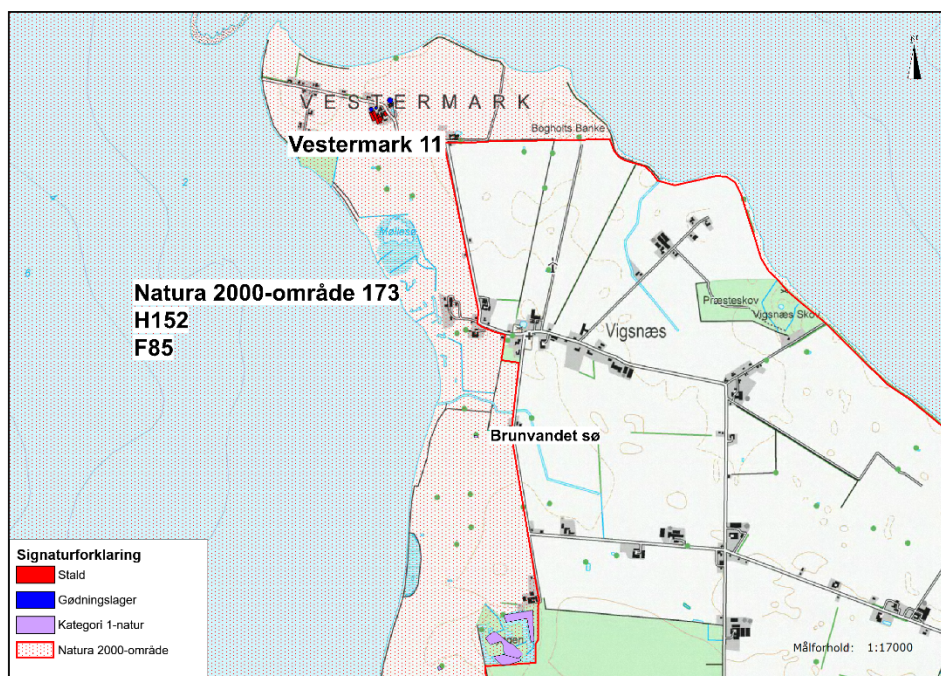
Ammoniakfølsom natur

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

I den samlede vurdering af ammoniakpåvirkning af naturområder fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kort 3. Beliggenheden af Vestermark 11 i forhold til nærmeste kategori 1-natur i natura 2000-område 173

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på

et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Vestermark 11 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Vestermark 11 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

3.4.1.2 Natura 2000-områder

Husdyrbruget på Vestermark 11 ligger i Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85, se kort 3.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er to strandenge (habitatnaturtype 1330), som ligger henholdsvis 370 m sydvest og 415 m nordvest for husdyrbruget. Habitatnaturtypens tålegrænse for kvælstof er jf. ammoniakmanualens bilag 3 30-40 kg N/ha.

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 9,5 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal. Nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur (kategori 1-natur) er beskrevet og vurderet i afsnit 3.4.1.1.

Kommunens vurdering

Habitatnaturtypen strandeng er en forholdsvis robust naturtype i forhold til belastning med kvælstof. Da totaldepositionen af ammoniak fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg N/ha vurderer kommunen, at husdyrbruget ikke vil påvirke de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen. Kommunen vurderer derfor, at de potentielle yngle- og

SIDE 37/68

rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af regler i denne bekendtgørelse vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse.

Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, staldtype og m² produktionsareal. Derfor er der stillet vilkår om, hvilke dyretyper, staldsystemer og omfanget af m² produktionsareal, da må være i de enkelte husdyranlæg på husdyrbruget.

Udbredelse af lugten i nærområdet afhænger desuden af staldanlæggets geografiske placering. De nævnte parametre indgår alle i de gennemførte beregninger og der af følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende væsentlig. Lugten kan uden for disse afstande være registrerbar men vurderes ikke væsentlig genegivende.

De beregnede geneafstande er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 8. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt beboelse			
Vestermark 12	227	301,9	Ja
Vestermark 15	227	311,3	Ja
Vestermark 17	227	331,7	Ja
Vestermark 9	181,6	139,5	Nej
Vestermark 20	227	192,8	Nej
Samlet bebyggelse			
Vestermark 13	484,2	309,8	Nej
Vestermark 15	484,2	312,7	Nej
Vestermark 22	484,2	319,5	Nej
Vestermark 23	484,2	368,3	Nej
Vestermark 24	484,2	390,1	Nej
Vestermark 26	484,2	410,8	Nej

SIDE 38/68

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Vestermark 27	484,2	355,9	Nej
Vestermark 29	484,2	367,1	Nej
Byzone/sommerhusområde			
Byzone – v. Guldborg	609,2	6.714	Ja

De aktuelle vægtede gennemsnitsafstande er angivet med udgangspunkt i et beregnet lugtcentrum fra hvert staldafsnit for sig.

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene for byzone/sommerhusområde samt enkeltboligerne "Vestermark 12, 15 og 17" er overholdt, idet den vægtede gennemsnitsafstand er større end de beregnede geneafstande.

Derimod er lugtgeneafstandene for enkeltboligerne "Vestermark 9 og 20" samt beboelserne "Vestermark 13, 15, 22, 23, 24, 26, 27, 29", som kan danne udgangspunkt for en samlet bebyggelse, ikke overholdt, da de vægtede gennemsnitsafstande er kortere end de beregnede geneafstande.

Alle geneafstande er angivet ud fra den "ny lugtvurderingsmodel" som først begrænsende model i ansøgningssystemet.

Da der med denne miljøgodkendelse ikke gennemføres ændringer i husdyrproduktionen eller indretningen af staldanlæggene ændres lugtgeneafstandene ikke. Der er dermed ikke en stigende lugtmission fra husdyrbrugets enkelte staldafsnit eller fra anlægget som en samlet enhed i forhold til den nuværende drift.

Den beregnede geneafstand fra husdyrproduktionen til enkeltbolig er beregnet til 181,6 meter (Vestermark 9) og 227 meter (Vestermark 20). Lugtberegningerne tager udgangspunkt i et beregnet lugtcentrum i staldanlægget og beregner afstanden til enkelt beboelse, hvor geneniveauet ligger på over 15 OU_e/m³ (vejledende tålegrænse enkelt beboelse). Afstanden til enkeltbeboelserne (Vestermark 9 og 20) er på henholdsvis 139,5 og 192,8 meter, hvorved genekriteriet ikke er overholdt.

Den beregnede geneafstand fra husdyrproduktionen til samlet bebyggelse er beregnet til 484,2 meter. I forhold til samlet bebyggelse skal der tages udgangspunkt i afstande, hvor geneniveauet ligger på over 7 OU_e/m³ (vejledende tålegrænse for samlet bebyggelse). Afstanden til nærmeste beboelse, som udløser en samlet bebyggelse i landzonen er på 309,8 meter (Vestermark 13). Ud over denne ejendom er der yderligere 7 beboelser (Vestermark 15, 22, 23, 24, 26, 27 og 29), der som nævnt kan danne udgangspunkt for en samlet bebyggelse. Den vægtede gennemsnitsafstand til disse beboelser er på henholdsvis 312,7, 319,5, 368,3, 390,1, 410,8, 355,9 og 367,1 meter, hvorved genekriteriet ikke er overholdt.

Ud over ejendomme, som kan være udgangspunkt for samlet bebyggelse, ligger ejendommene "Vestermark 17, 19, 20 og 28" inden for samlet bebyggelse, hvortil geneafstanden ikke er overholdt.

Til illustration af placering og omfang af udpegede samlede bebyggelser er der vedlagt kort på bilag 3.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der som hovedregel skal meddeles afslag, hvis den beregnede geneafstand er større end den vægtede gennemsnitsafstand, og dette ikke kan afhjælpes ved lugtreducerende tiltag.

SIDE 39/68

Der er dog mulighed for at meddels godkendelse i tilfælde af uændrede eller reducerede lugtgener, samtidig med at afstanden til omkringboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Brug af 50 % regel

Kommunen kan i særlig tilfælde vurderer, at beskyttelsesniveauerne for lugt kan fraviges jf. § 32 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at husdyrbrugets samlede lugtmission forøges.
- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at lugtmissionen fra det enkelte staldafsnit øges nærmere byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v.
- Afstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Der vil som følge af det ansøgte ikke være forøgelse i lugtmissionen fra hverken de enkelte staldafsnit eller fra det samlede staldanlæg. Dette er illustreret i nedenstående tabel.

Table 9. Lugtmission ved nudrift og ansøgt drift

Staldanlæg	Nudrift LE/s	Nudrift OU/s	Ansøgt LE/s	Ansøgt OU/s
3	1.610	3.335	1.610	3.335
4	420	870	420	870
5	420	870	420	870
6	2.240	6.880	2.240	6.880
8	980	2.030	980	2.030
9	3.780	11.610	3.780	11.610
10	5.180	15.910	5.180	15.910
11	6.300	19.350	6.300	19.350
12	1.540	4.730	1.540	4.730
Samlet	22.470	65.585	22.470	65.585

Nedenstående tabel viser overblik over sammenhænge mellem de vægtede gennemsnitsafstande i forhold til enkeltbeboelser og beboelser, som kan være udgangspunkt for samlet bebyggelse.

Table 10. Geneafstande og 50 %-regel

Beboelse/områdetype	Vægtet gennemsnits -afstand meter	Beregnet geneafstand meter og (50 %)	Gennemsnits afstand i % af geneafstand
Enkelt beboelse			
Vestermark 9	139,5	181,6 (90,8)	77
Vestermark 20	192,8	277 (96,4)	70
Samlet bebyggelse			
Vestermark 13	309,8	484,2 (242,1)	64
Vestermark 15	312,7	484,2 (242,1)	65
Vestermark 22	319,5	484,2 (242,1)	66
Vestermark 23	368,3	484,2 (242,1)	76
Vestermark 24	390,1	484,2 (242,1)	81

Beboelse/områdetype	Vægtet gennemsnits-afstand meter	Beregnet geneafstand meter og (50 %)	Gennemsnits afstand i % af geneafstand
Vestermark 26	410,8	484,2 (242,1)	85
Vestermark 27	355,9	484,2 (242,1)	74
Vestermark 29	367,1	484,2 (242,1)	76

Ifølge ansøgningskemaet og ovenstående tabel er alle afstande for vægtet gennemsnitsafstande for det samlede staldanlæg og for de enkelte staldafsnit større end 50 % af den beregnede geneafstand både i forhold til enkeltbeboelserne og beboelser som danner udgangspunkt for samlet bebyggelse.

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 (§§20-32) gælder følgende:

”Hensynet bag bestemmelsen er at give mulighed for, at kommunen i forbindelse med en konkret ansøgt udvidelse eller ændring kan give lov til, at eksisterende husdyrbrug kan foretage produktionsmæssige ændringer og tilpasninger, som medfører, at lugtgenerne formindskes – eller i hvert fald ikke forøges. Det kan efter omstændighederne være hensigtsmæssigt for såvel husdyrbruget som omboende, at husdyrbruget ikke i alle tilfælde er afskåret fra at foretage ændringer.

Der er tale om en konkret fravigelsesmulighed for kommunen, ikke en generel undtagelse. I forbindelse med en ansøgning om godkendelse eller tilladelse, skal kommunen således ikke alene afgøre, om ovennævnte betingelser er opfyldt, men må inddrage spørgsmålet om fravigelse i vurderingen af sagen som sådan og tage konkret stilling til, om omstændighederne samlet set taler for at meddele godkendelse eller tilladelse til det ansøgte, selvom kravet til geneafstand ikke overholdes”.

I denne konkrete miljøgodkendelse ansøges der ikke om ændringer i forhold til den nuværende produktion på bedriften. Der søges udelukkende om at blive omfattet af den ”nye” husdyrbruglov, hvorved der opnås større fleksibilitet i driften af staldanlægget.

Som led i den nye miljøregulering af husdyrhold fra den 1. august 2017 anvendes ny faglig viden. I forhold til nyeste viden forøges lugtemissionen kun, hvis der er et større produktionsareal. Hvis der ikke er et større produktionsareal, og der er tale om den samme dyretype før og efter, er udgangspunktet, at der ikke sker en forøgelse af lugtgenerne fra stalden, selvom der produceres flere dyr.

Den med husdyrbruglovens indbyggede fleksibilitet vil således ikke medføre ændret/større lugtemission fra staldanlægget.

Meddelelse af godkendelse efter husdyrbrugloven betragtes derfor som en administrativ fastholdelse af gældende nudrift med inddragelse af nyeste bedste tilgængelige viden.

Omstændighederne taget i betragtning vurderer Guldborgsund Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre flere lugtgener end den eksisterende produktion. Det vurderes, at de omkringboende ikke stilles ringere på baggrund af det ansøgte projekt, som dermed kan godkendes på trods af overskridelse af lugtgeneafstanden ved anvendelse af ”50 % reglen”.

Der vil med denne godkendelse ikke komme til, at ligger flere boliger inden for geneafstandene, end der gør ved nudriften.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder

godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

Konsekvenszonen for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 653. Konsekvenszonen er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra husdyrbruget kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation af lugt

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt som det ansøgte staldanlæg. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

Der ligger ingen andre staldanlæg med husdyrbrug inden for de nævnte grænser i forhold til staldanlægget på Vestermark 11. Der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen, er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra ejendommen.

Lugt fra gyllebeholdere og andre gødningslagre indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift. Der er derfor sat en række vilkår, som blandt andet skal medvirke til en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholdere.

Der er sat vilkår om, at omrøring af gyllen skal minimeres, og at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel. Yderligere skal omrøringen koncentreres over så kort tid som muligt, og flydelaget skal reetableres hurtigst muligt efter omrøring. Ved udbringning flere dage i træk skal udbedringen ske efter sidste udbringningsdag. Begrundelse for dette vilkår er, at der hovedsagligt vil komme lugtemission fra en gyllebeholder, når der omrøres eller pumpes gylle derfra.

For gyllebeholdere med naturligt flydelag er der lovkrav om en logbog over flydelagets tilstand. Flydelaget skal min. 1 gang om måneden kontrolleres og resultatet af kontrollen skal noteres. Evt. udbedringer af flydelaget, samt omrøring og pumpning af gylle skal ligeledes noteres i logbogen.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse samt byzone og sommerhusområde er overholdt ved anvendelse af undtagelsesbestemmelsen (50%-reglen). Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlig ændrede gener for naboer.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ligger 2 enkeltbeboelser samt 8 beboelser i landzonen, som hver især kan danne udgangspunkt for en samlet bebyggelse, hvortil genekriteriet ikke er overholdt. Derudover er der 4 beboelser,

SIDE 42/68

som ligger inden for samlet bebyggelse, hvortil genekriteriet heller ikke er overholdt.

I forhold til minimumskrav til afstand til byzone og sommerhusområde er disse vurderet overholdt.

Samlet set vurderer Guldborgsund Kommune at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte ved anvendelse af 50 %-regel, med udgangspunkt i, at der ikke gennemføres ændringer i dyretype, staldsystem eller gødningsanlæg, som vurderes at medføre forøgede lugtgener for omkringboende.

Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugt fra ejendommen.

Det vurderes, at der er redegjort for projektets påvirkning af menneskers sundhed og luft, i det omfang som husdyrbrugloven omfatter. Se i øvrigt afsnit 3.8 om miljøkonsekvensrapport-/vurdering.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Ansøger har beskrevet, at der gennemføres regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder, som vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der sørges for, at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, og de vil være overdækket. Hvis der er blod eller lign., vil dette blive fjernet, når de døde dyr er blevet afhentet

Hvis der opstår problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme.

Der anvendes autoriserede kasser med rottegift, til bekæmpelse af rotter.

Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang, der er nødvendigt. Der er et fast abonnement på rovfluer til gyllekanalerne.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og lade det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er desuden stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift og dels ved opretholdes af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (se henvisning under "generelle bemærkninger" tidligere i godkendelsen.

Jf. bekendtgørelsen kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse.

Kommunens vurdering

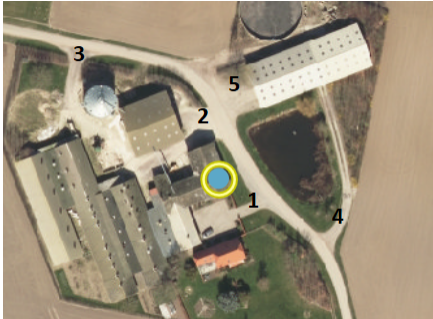
Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter), som skal afhjælpes.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

Ansøger har fremsendt følgende oversigt over transportforhold på ejendommen:

Tabel 11. Forhold omkring transporter

	<p>Langt de fleste eksterne transporter kommer fra Falster, enten via E47 eller via Guldborg.</p> <p>Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.</p> <p>Der er ca. 272 eksterne transporter både før og efter, det svarer til ca. 5 transporter om ugen til og fra ejendommen.</p>
<p>Der er 5 eksisterende indkørsler til ejendommen fra Vestermark, ejendommen ligger på begge sider af Vestermark, på den nordlige side ligger maskinhus og gyllebeholder.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. indkørsel til gårdsplads 2. indkørsel til foderlade 3. indkørsel til fodersilo 4. indkørsel til maskinhus 5. indkørsel til maskinhus og gyllebeholder	

Det er primært ejendommens adgangsveje der kan reguleres. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget med udkørsel af husdyrgødning i forår og efterår og tilkørsel af korn ved høst. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det.

De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at medføre væsentlige gener.

En del af disse transporter kan planlægges, men en del er bestemt af transportøren og ikke af ansøger.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transporter med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse skal foregå ved hensynsfuld kørsel og så vidt muligt planlægges til hverdage mellem kl. 7.00 og 18.00.

Nedenstående tabel viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende:

Tabel 12. Omfang af transporter

Transporter	Nudrift (antal/år)	Ansøgt drift (antal/år)
Interne transporter med husdyrgødning	-	-
Interne transporter i høst	-	-
Udlevering af slagtesvin	52	52
Indkøb af smågrise	52	52
Indkøbt foder	12	12
Afhentning af døde dyr	52	52
Ekstern transporter i lastbil (eks. foder - handelsgødning mv.)	52	52
Ekstern transporter i personbil (eks. dyrlæge mv.)	52	52
Eksterne transporter i alt	272	272

Der forventes i gennemsnit ca. 5 transporter pr. uge i gennemsnit.

I forhold til den nuværende drift på ejendommen forventes der ikke et øget antal transporter.

Transporter af foder, dyr, affald og diverse forventes at kunne rummes i samme antal transporter.

En del af ejendommens producerede gylle skal ifølge ansøger opbevares på anden ejendom på adressen Steffensmindevej 4, hvilket kan betyde, at der transporteres gylle uden for sæson for udbringning på arealer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter ikke afviger fra, hvad der må betragtes som forventeligt i område udpeget til jordbrugsformål i landzonen.

Der er vurderet, at de angivne transportveje til og fra ejendommen er hensigtsmæssige, og at transporterne ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende. Der er ikke vurderet grundlag for at stille vilkår vedrørende transporter til og fra ejendommen.

Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn. Det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og korntørring samt transporter.

Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Ansøger har beskrevet nedenstående i forhold til støj:

Tabel 13. Støjkilder

Støjkilder	Drift Nudrift og ansøgt
Ventilationsanlæg	Ventilationsanlægget kører hele døgnet – ingen ændring før og efter.
Mølleri - Foderanlæg – flytning af foder	Kører næsten i døgndrift – pause fra kl 23 til kl 05 – ingen ændring før og efter.
Transporter, Maskiner og daglig drift	Fra kl 04 til kl. 18 i hverdage Ingen ændring før og efter.

Ansøger har desuden angivet, at støjgener forsøges begrænset gennem kontrol og service af maskiner og mekaniske installationer.

Det vurderes, at alle grænser for tilladelig støj (alm. og lavfrekvent) samt rystelser fra anlægget vil kunne overholdes, og der vil kun i meget få tilfælde opstå væsentlige støjgene fra transporterne.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller –beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer.

Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Desuden vil der i tørre perioder kunne forekomme støvgener på grusveje.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og hensynsfuld kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for ejendommen.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Støvgener vil kunne forventes i kortere perioder under høstarbejdet.

Der er sat vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for ejendommens areal. Det er Guldborgsund Kommune, som i givet fald afgør om eventuelle gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvgener for omkringboende ud over det forventelige i landzonen. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis. Al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Samtidig skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Ansøger har oplyst, at der ved normal drift ikke vil være arbejdsprojektører på ejendommen, der er dog fast placeret lys ved udleveringsrummet.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på husdyrbruget er beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet, og består af gylle.

Mængden af den producerede gødning er af ansøger estimeret i nedenstående tabel. Der er taget udgangspunkt i en forventet maksimal produktion på det angivne produktionsareal.

Tabel 14. Produceret husdyrgødning

Dyretype	Antal	Gødningstype	Normtal (m ³ /dyr)	Gylle (m ³ /dyr)
Slagtesvin	10.000	gylle	0,54	5.400

Gylle er angivet i m³, og det antages, at 1 m³ gylle svarer til 1 ton.

Beregningerne er gennemført med udgangspunkt i de forskellige dyretyper og staldsystemer på baggrund af en "worst-case" betragtning.

Med indførelse af stipladsmodellen fastsættes ammoniakemissionen fra anlæggets gødningslagre med udgangspunkt i overfladearealerne.

For at sikre at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og lagrer fastholdes, er der stillet vilkår om, at stalde og gødningslagrer skal være indrettet og drives som angivet.

Ønskede fysiske ændringer i gødningslagrer skal forelægges Guldborgsund kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen holder.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i samtlige staldanlæg, og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholder.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen og anden ejendom, hvor der opbevares gylle:

Tabel 15. Opbevaring af flydende husdyrgødning

Lageranlæg	Overfladeareal, m ²	Overdækning	Volumen m ³	Bygge-/kontrolår
Gyllebeholder	562	Flydelag	2.050	2000/2015
Forbeholder + kanaler	-	Fast/ingen	ca. 500	-
Aftale gyllebeholder på anden ejendom, Steffensmindevej 4	-	Flydelag	1.900	1993/2015
I alt		-	4.450	-

Forbeholder/gyllekanaler og aftale beholder på anden ejendom indgår ikke i beregning af ammoniakemissionen i denne godkendelse.

Der er stillet vilkår om et maksimalt overfladeareal på gyllebeholder svarende til 562 m², da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Gyllealarmer, beholderbarrierer og terrænændringer

Gyllebeholderen ligger ikke i et risikoområde, men tættere end 100 m fra sø større end 100 m². I den forbindelse er der krav om alarmsystem på beholderen, som sidst er kontrolleret i 2014. Derudover er der krav om beholderkontrol hver 5. år. Der er ikke krav om øvrige foranstaltninger i forhold til barriere, terrænændringer eller afvikling.

Opbevaringskapacitet

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning er beregnet til ca. 5.400 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene.

Der skal desuden opbevares overfladevand fra vaskeplads svarende til 150 m³.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen og i aftalebeholder på Steffensmindevej 4 på 4.450 m³, hvilket svarer til 9,6 måneders opbevaring.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarer til 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således overholdt, og kommunen vurderer at gødningen vil kunne opbevares forsvarligt og uden risiko for overløb.

Der er fastsat vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen er det fastholdt i vilkår.

Afsætning til opbevaring

Kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er kun overholdt ved inddragelse af opbevaring af 1.900 m³ flydende husdyrgødning på Steffensmindevej 4. Der er på den baggrund stillet vilkår til mængden af flydende husdyrgødning, som skal kunne opbevares på anden ejendom/afsættes.

Der skal desuden gøres opmærksom på nedenstående, som er lovkrav og derfor ikke med i vilkåret.

Jf. § 11 stk. 5 i husdyrgødningsbekendtgørelsen kan opbevaringskapaciteten opfyldes ved opbevaring af flydende husdyrgødning på anden ejendom:

*“Kravet om opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse til opbevaring på anden ejendom eller levering til fælles biogasanlæg, gødningsbehandlingsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Sådanne opbevaringsaftaler skal have en varighed på mindst 5 år.
Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til aftalernes udformning”.*

Opbevaringskapaciteten er vurderet tilstrækkelig til det ansøgte dyrehold, og kan ikke ændres uden anmeldelse/ansøgning. Kommunen har vurderet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaringskapaciteten, da det forventes at krav og anbefalinger i husdyrgodkendelsen overholdes.

Hvis de nuværende krav til indretning, drift og vedligehold af gyllebeholdere skærpes, skal de nye regler følges. Dette er en skærpelse i forhold til ikke miljøgodkendte anlæg, idet nye regler som hovedregel kun gælder for nyetableringer eller ved ansøgning om ændring af eksisterende anlæg.

Ved håndtering af ovenstående vilkår, skal der tages hensyn til proportionalitetsprincippet. Det vil sige, at inden der kræves væsentlige ændringer i de eksisterende anlæg på grund af nye lovkrav, skal det vurderes om omkostningerne ved ændringerne står mål med de miljømæssige gevinster. Ved omkostningstunge ændringer vil der således blive tale om en forhandling, hvor der kan blive tale om f.eks. en tidsplan for gennemførelse af ændringerne.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholder, samt til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb.

Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles, hvilket der er stillet vilkår om. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand, før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der

falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen. Kravet er stillet, for at forhindre, at der sker forurening med gylle, ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Hvis en gyllebeholder ikke skal bruges mere, er der stillet vilkår om, at den tømmes og rengøres samt erklæres taget ud af drift til kommunen. Dette vilkår er stillet for, at udgå at have halvfylde beholdere stående uden opsyn. Beholdere der er taget ud af drift, kan tages i brug igen, når den har fået beholderkontrol.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på ejendommen. Se nærmere herom i afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

3.6 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem husdyrbrugloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af den bedst tilgængelige teknologi (BAT) og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Belliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøgodkendelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents") samt for IE-husdyrbrug gældende BAT-konklusioner⁶.

Det er et krav fra EU, at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ og svin skal opfylde BAT-konklusionerne for integreret forebyggelse og bekæmpelse af

---

⁶ Artikel 14.3 i IE-direktivet (2010/75/EU, Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017.

forurening jf. IE-direktivet, og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkår for anlæg.

BAT-konklusionerne omfatter:

- Ernæringsmæssig styring (se afsnit 3.3.4)
- Håndtering af foder (se afsnit 3.3.4)
- Opstaldning (se afsnit 3.3.1 og 3.6.1)
- Opbevaring af døde dyr (se afsnit 3.3.7)
- Opsamling, opbevaring og udbringning af husdyrgødning (3.5.2 og 3.6.5)

Ud over de listede punkter betragtes det som BAT, at gennemføres systematisk overvågning af de forskellige emissioner fra husdyrbruget (ammoniak, støv og lugt (kun ved brug af luftrensningsanlæg)). Det samme gælder for forskellige procesparametre/forbrug af (vand, energi, brændstof, tilførsel og afgang af dyr, foderforbrug og gødningsproduktion, se yderligere i afsnit 3.8). De gældende BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrbrugloven.

Det er desuden BAT at have en systematisk overvågning af den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. Der er som følge af generelle regler krav om, at der udarbejdes gødningsregnskab en gang årligt, ligesom der er fastsat fosforlofter på ejendommen. Det er derfor allerede indarbejdet i dansk lovgivning, og vil ikke blive gennemgået yderligere i denne godkendelse.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug desuden omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade og Teknologiliste.

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der suppleres med oplysninger omkring planlagte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør, en redegørelse og dokumentation for valg af BAT og et ikke teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager (indretning og foder)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj, støv og lugt
- Opbevaring, behandling og håndtering af husdyrgødning

3.6.1 Ammoniak

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

SIDE 51/68

Den maksimale ammoniakemission fastlægges på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er vurderet BAT for den pågældende produktion.

BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 203841, version 3, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 3.731 kg NH₃-N pr. år.

Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 3.731 kg NH₃-N pr. år, og ligger dermed på samme niveau som det beregnede BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslager, da der er tale om uændrede forhold i eksisterende anlæg.

Der er således ikke fundet behov for at tilføje yderligere ammoniakbegrænsende teknik/teknologi.

I forhold til ernæringsmæssig styring og håndtering af fodring henvises til tidligere afsnit omkring fodring (afsnit 3.3.4)

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der fastlagt relevante og nødvendige drifts- og egenkontrollsvilkår for valgte staldsystemer.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg. Der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.6.2 Forbrug af vand og energi – besparende foranstaltninger

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne er det BAT at anvende energieffektiv belysning, brug af varmevekslere (hvis det er muligt), optimere udformningen og brug af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

SIDE 52/68

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne BAT at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug, runde drikketrug eller vandtrug afhængig af dyretype.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger til begrænsning af energi-/og vandforbruget:

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Vandforbruget registreres i regnskabet.
- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Drikkenipler er placeret over krybbe, hvorved vandspild direkte til gyllekumme begrænses.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblodsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.

Husdyrbruget håndterer belysning som følger:

- Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.
- Der er lys på udleveringsrampe, maskinhus, og foderlade.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. velfærdsreglerne.
- Når der udskiftes lysamaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med de eksisterende forhold vælges de mest energibesparende systemer (f.eks. LEDbelysning)
- Ved renovering af ventilationsanlæg, når det blive påkrævet, vælges anlæg med det mest energiokonomiske udstyr.

Husdyrbruget håndterer ventilation som følger:

- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres løbende – og min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

Med udgangspunkt i BAT-konklusionerne er det desuden BAT, at reducere produktionen af spildevand i og omkring staldanlægget. Samtidig er det BAT at reducere emissionen fra eventuelt spildevand ved at opbevare, rense og udbringe det hensigtsmæssigt. Dette vurderes opfyldt gennem overholdelse af gældende lovgivning.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i BREF-dokument/BAT-konklusionerne, at der anvendes BAT inden for energi-/og vandforbrug. Det er vurderet BAT at optimere energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber, og at mængde og emissioner fra spildevand reduceres mest muligt.

I relation til systematisk overvågning af forbrug m.v. er dette vurderet BAT jf. øvrige afsnit.

Guldborgsund kommune vurderer desuden, at husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for et IE-husdyrbrug.

3.6.3 Management – godt landmandsskab

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. MST's vejledning, BAT-konklusionerne og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen. Herunder omfatter det fastlæggelse af mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejdelse af foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og, at foderforbruget løbende følges. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Forhold relateret til håndtering af landbrugsarealerne og håndtering/udbringning af husdyrgødning er ikke reguleret gennem husdyrbrugloven, og på baggrund heraf er der ikke vurderet yderligere på disse forhold i denne godkendelse.

BAT i henhold til god management/godt landmandsskab omfatter ligeledes regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af udstyr og tekniske anlæg på bedriftens anlæg samt rengøring, renholdelse, skadedyrebekæmpelse og opbevaring af døde dyr.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse og oplæring, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger i relation til management:

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

Jf. BAT-konklusionerne er det i relation til overvågning ligeledes BAT, at følge forbrug af vand, elektrisk energi, brændstof, foder, indgang-, og afgang af dyr samt ovennævnte gødningsproduktion. Disse forhold er ligeledes beskrevet og vurderet i afsnit om egenkontrol og dokumentation.

Der er stillet vilkår om, at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Dette vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt og fulgt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften med de angivne forhold omkring staldindretning, foder, vedligeholdelse, renholdelse, skadedyrebekæmpelse, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt efterlevelse af stillede vilkår, lever op til BAT-niveauet inden for området management.

3.6.4 Støj, lugt og støv

Forhold omkring gener i relation til støj, lugt og støv, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse samt husdyrgødningsbekendtgørelsen kan overholdes.

For IE-husdyrbrug er der krav om miljøledelsessystem, hvori der indgår udarbejdelse og gennemførelse af støjhåndteringsplan.

Krav om konkret måling af støj- og lugtemissioner i henhold til BAT-konklusionerne finder kun anvendelse, hvor der forventes og/eller dokumenteres lugtgener i følsomme omgivelser.

Til forebyggelse af støjgener er det vurderet BAT, at overholde gældende støjgrænser og i øvrigt via forskellige driftsforanstaltninger begrænse støjende aktiviteter mest muligt samt benytte støjsvagt udstyr.

I relation til støv fremhæver BAT-konklusionerne, at støvemissioner fra stalde skal reduceres meste muligt, gennem reducere af produktion af støv i staldene og det der forlader staldene.

I forhold til kravet om systematisk overvågning af støv fra ejendommen, vurderes det, at ejendommens kontinuerlige fokus på at minimere støvemissioner på ejendommen er tilstrækkeligt, og krav om deciderede målinger af støvemissioner ikke er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer på baggrund af ovenstående og tidligere afsnit, at der er anvendt BAT i relation til parametrene støj, lugt og støv på bedriften.

3.6.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jævnfør BREF/BAT-konklusionerne er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger samt at minimere omrøring af gyllen. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen.

Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

SIDE 55/68

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikrer beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderkontrol, at der er jævnlige tilsyn med beholdernes tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Ansøger har oplyst følgende i relation til opbevaring og udbringning af husdyrgødning:

- Der er flydelag af halm på beholderen, så lugt og ammoniak fordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 5. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Det er hvert 5 år og ikke som standard 10. år, da der er mindre end 100 meter til sø større end 100 m².

Jf. almindelig lovgivning udarbejdes der hvert år mark-/ og gødningsplaner, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, klimaforhold, sædskifte, dræning/vanding, planternes udbytte samt følsomme vandområder. En del af udbringningsteknikkerne beskrevet i BREF/BAT-konklusionerne er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Pr. 1. august 2017 overtog Landbrugs- og fiskeristyrelsen reguleringen og kontrollen med udbringningsarealerne, som derved dækkes af de generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer at de tidligere omtalte vilkår i sammenhæng med husdyrgødningsbekendtgørelsen vil sikre, at indretning og drift af gyllebeholderen lever op til BAT-kravene. Dette gælder både i forhold til emissioner til luft, jord og vand.

Kommunen har vurderet, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med ejendommens drift tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

3.6.6 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, som led i at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
2. Fastsætte miljømål.
3. Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handeplaner.
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven. Da kravene om miljøledelse er fastsat via lovgivningen, er der ikke vurderet behov for fastsættelse af vilkår med denne godkendelse. Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen.

MST har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

3.6.7 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger har beskrevet følge overvejelser i forhold til til-/ og fravalg af alternativer til teknologier, teknikker og andre foranstaltninger til overholdelse af BAT:

Ifølge miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier..." er der beregnet hvor mange penge der til rådighed til BAT på ejendommen. Ifølge vejledningen bør meromkostninger til BAT ikke overstige mere end 8 kr. pr. slagtesvin. Miljøstyrelsen har også fastlagt emissionsgrænseværdierne ikke må overstige 100 kr. pr. reduceret kg N.

Følgende er undersøgt for BAT:

- Råprotein i foder
- Delvist fast gulv
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde
- Gylleseparering
- Overdækning af gyllebeholder
- Nedfældning

Der er fravalgt at anvende foderoptimering, svovlsyrebehandling af gylle, luftrensning, separering af gylle, gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere, samt nedfældning af gylle – til dels fordi det er dyre og usikre tiltag, og fordi at det eksisterende anlæg allerede overholder BAT kravene.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT, og der er redegjort tilstrækkeligt i forhold til til-/ og fravalg af teknologi/teknik.

3.6.8 Samlet vurdering af anvendelse af BAT

Ansøger har redegjort for husdyrbrugets valg af BAT. Der er i redegørelsen foretaget en vurdering af virkemidler til begrænsning af skadelige miljøpåvirkninger og en vurdering for fravalg af virkemidler.

Ansøger har argumenteret for fravalgt, i forhold til manglende konstruktive muligheder for at benytte teknologien i eksisterende stalde og manglende behov for at etablere teknologien.

Guldborgsund Kommune vurderer i forbindelse med en helhedsindsats for efterlevelse af princippet om BAT, at anvendelse af BAT med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet er overholdt. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til husdyrbrugets type og størrelse.

Samlet set vurderes det, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg ved anvendelse af BAT.

3.7 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

Ud over det tidligere nævnte gennemføres følgende egenkontroller jf. ansøger:

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyrlægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner i stalden.
- Gyllebeholdere og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 5. år.
- Ventilationsanlæg og alarmsystemer til foder og ventilation kontrolleres dagligt, og eftersyn min. 1 gang årligt.

Følgende dokumentation er angivet af ansøger:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes skal følgende desuden være til rådighed på kommunens forlangende:

- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el, vand og brændstof
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Logbog for gyllebeholdere
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Beredskabsplan
- APV-mappe
- 5 års beholderkontrol

Foruden de her nævnte forhold til egenkontrol henvises der til tidligere afsnit om management, også i relation til BAT samt gennemførelse af kontroller og dokumentation for overholdelse af vilkår.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen og frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at der kan meddeles miljøgodkendelse uden, at den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Optimering af produktionsprocesser

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, har ansøger redegjort for optimering af forskellige produktionsprocesser.

Ansøger oplyser at vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet, og der laves medicinregnskab.

Egenkontrol, vedligeholdelse og eftersyn af produktionsapparatet sker dagligt eller efter behov. Der udarbejdes E-rapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og

kontrolleres af offentlig myndighed. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene, men der drives ikke markdrift fra ejendommen af lejer af staldene. Dette forhold indgår på denne baggrund ikke i denne miljøgodkendelse.

Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT).

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Guldborgsund kommune sikre, at IE-husdyrbruget mindst én gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen.

Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol.

Guldborgsund Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne overvågning, egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at BAT overholdes.

I relation til BAT vurderes det, at kravet til overvågning overholdes gennem aflæsning og registrering af vand-/energi- og brændstofforbrug. Antallet af indgående og udgående dyr fremgår af det årligt indberettede gødningsregnskab. Foderforbruget kontrolleres når året er omme ved beregning af produktion og forbrugt foder. Gødningsproduktionen reguleres i forhold til gødningsregnskabet, og er altså allerede reguleret.

Dokumentationerne foreligger desuden i en form, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Guldborgsund Kommune vurderer desuden, at husdyrbrugets optimering af produktionsprocesser lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.8 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrbrugetloven ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N og/eller er et IE-husdyrbrug. Begge forhold er opfyldt med denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug efter § 16a, stk. 2 skal indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering.

Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

SIDE 59/68

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
  - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
  - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
  - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
  - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne af ovenstående (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved et IE-husdyrbrugs ophør.
- 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Miljøkonsekvensrapporten, som er udarbejdet af landbrugskonsulent Mette Gold Frederiksen, AGROVI, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 15 år, fremgår af bilag 4.

Miljøkonsekvensrapporten omhandler følgende om det ansøgtes direkte og indirekte virkninger på ovenstående faktorer, og efterfølgende kommunens vurdering:

Samlet vurdering af staldsystem fra ansøger:

Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af næringsstoffer i gødningen. Dette, sammenholdt med tildeling af beskæftigelsesmateriale, god management og god hygiejne, vil begrænse lugt og ammoniakfordampning i og fra stalden. Desuden er der opsat overbrusningsanlæg, som medvirker til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder. Gødning håndteres som gylle. Gyllen pumpes fra stalden til forbeholder, hvorfra det pumpes til gyllebeholderen. For nærmere oplysninger omkring fysiske forhold og placeringer på staldanlægget henvises til bilag 1.

Befolkningen og menneskers sundhed herunder luft og klima

Lugtemissionen forekommer fra selve staldanlægge samt opbevaringen og håndtering af husdyrgødning. Der tilstræbes en god renholdelse i og omkring staldene, og flydelag på gyllebeholderen begrænser lugtpåvirkningen af omgivelserne. Desuden foretages der en aktiv flue-/ og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Der er ikke vurderet væsentlige støjkilder på ejendommen. Alle transporter til og fra ejendommen vil så vidt muligt foregå i dagtimerne og på hverdage. Det forventes desuden ikke, at den udendørs belysning på ejendommen vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for uddybning af de forskellige parametre.

Guldborgsund Kommune vurderer, at påvirkninger fra støj, støv og transport som følge af projektet hverken i sig selv eller i kombination vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Det gælder ligeledes for lugt samt bekæmpelse af fluer og skadedyr. Kommunen vurderer sammenfattende, at projektet ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende eller en forringelse af luften og klimaet.

Biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for redegørelse af, at det ansøgte projekt er vurderet ikke at have væsentlig påvirkning på hverken kategori 1-, 2-natur eller yngle-/rasteområder for bilag VI-arter.

Guldborgsund Kommune vurderer, at ammoniakdepositionen samlet set ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag – hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter (kumulation). Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller arternes raste-/levesteder. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom. Samlet vurderer Guldborgsund Kommune, at ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af naturområderne og dermed den biologiske mangfoldighed.

Jordarealer, jordbund og vand

Der opføres ikke nye bygninger, i forbindelse med projektet, og der ændres ikke på jordbunden eller jordarealerne. På baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af jordarealer. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgå derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Der henvises til tidligere beskrivelser i forhold til vandforbrug og anvendelse af vandbesparende foranstaltninger i relation til BAT.

I forhold til beskyttelse af vand, sker tømning af gyllebeholdere med overvåget pumpning.

Der henvises i øvrigt til tidligere afsnit om affald og olietanke for redegørelse for jord-/ og grundvandsbeskyttelse.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der er en drift på ejendommen, der kan hjælpe til at modvirke de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der kan opstå på en ejendom af denne type og størrelse. Ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening af jord og grundvand, og Guldborgsund kommune vurderer derfor, at driften af ejendommen ikke har en

negativ påvirkning af jordarealer og jordbunden. Samlet vurderer Guldborgsund kommune, at der ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af jord og vand.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

Da der ikke nye bygninger eller ændres på jordbunden eller jordarealerne er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af jordarealer eller landskabelige forhold. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgå derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at projektet ikke har en negativ indflydelse på materielle goder, kulturarv eller landskabet i det hele taget, da der ikke bygges nyt.

Guldborgsund kommune vurderer desuden, at projektet ikke medfører væsentlige direkte eller indirekte virkninger på de enkelte faktorer, hverken hver for sig eller på faktorer i samspil med hinanden.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer

I forhold til risici for større ulykker eller katastrofer, vurderes det af ansøger, at den største ulykke/katastrofe vil omhandle udledning af gylle til omgivende arealer, og dette vil primært kunne påvirke bilag IV arter. Dette vil kunne ske enten ved uheld der involverer gyllebeholderen eller gyllevogne under transport af gylle.

Husdyrbruget drives under opsyn, og der er rutiner på ejendommen som sikrer, at fejl og mangler udbedres hurtigst muligt. Yderligere er der udarbejdet en beredskabsplan, hvori forholdsreglerne i forbindelse med driftsuheld eller ulykker er beskrevet.

Guldborgsund Kommune vurderer, at rutinerne på ejendommen sikrer, at der er en fornuftig drift. Udarbejdelse af en beredskabsplan vil være medvirkende til at sikre, at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger for at forebygge uheld og forurening. Ved et evt. uheld sikres ved udarbejdelse af planen, at forurening begrænses ved at fastlægge procedure for, hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld. Der vurderes samlet, at driften på ejendommen har minimeret risici for større ulykker mv.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at krav til miljøkonsekvensrapport, dennes form og kvalitet er opfyldt ved de oplysninger som fremgår af ansøgningskema fra husdyrgodkendelse.dk samt ansøgers bilag til ansøgningen (bilag 4). Det er kommunens opfattelse, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer.

Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

For vurdering af de enkelte underpunkter se ovenfor.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 Alternative løsninger

Ansøger har lavet følgende beskrivelse i forhold til undersøgte alternativer:

Det ansøgte projekt omhandler udelukkende en bedre udnyttelse af eksisterende stalde.

Den ansøgte produktions indvirkninger på miljø og omgivelser er derfor uændret.

Et alternativ var at bygge en ny stald, men den pågældende produktion i det nuværende staldsystem vil være uændret. Det er derfor valgt at udnytte og forbedre ressourcerne i det nuværende og eksisterende staldsystem.

Der er ikke set på alternative placeringer eller på alternative løsninger, da dette er en ansøgning om godkendelse af eksisterende produktion inden for eksisterende anlæg. Der skal således ikke bygges nyt eller udvides i produktion-/gødningslagerareal.

Der er i forbindelse med offentlighedsfasen ikke indkommet forslag til alternative muligheder fra naboer eller andre interessenter.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer samlet set ikke, at der er alternativer, som vil være bedre end det ansøgte projekt.

3.9.2 0-alternativ

Et 0-scenarie vil betyde, at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet, der er forbundet hermed.

Kommunens vurdering

Et 0-scenarie vil betyde, at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de vurderinger, der er forbundet hermed også i relation til overholdelse og udnyttelse af bedste tilgængelig teknik.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der med denne godkendelse indgå beskrivelse og vurdering af foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør hovedsagligt i relation til vurderinger i forhold til jordforureningsloven. Dette omhandler afhjælpning af jord-/ og grundvandsforurening.

Driftsophør kan både omfatte når aktiviteter på IE-husdyrbruget ophører helt eller delvist, eller hvis produktionen/kapaciteten kommer under grænsen for IE-husdyrbrug jf. stipladsgrænser i lovgivningen.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der senest 4 uger efter driftsophør anmeldes dette til kommunalbestyrelsen med oplæg til dennes vurdering.

Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet, og der er stillet vilkår i relation til dette.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for mennesker sundhed eller miljøet, skal vurderingen indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

I forbindelse med ophør har ansøger oplyst, at der vil blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Ved evt. ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug.
- Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes til anden side.
- Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning.
- Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser.

SIDE 63/68

- Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.
- Fodersiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

I forbindelse med nedlukning af produktionen er der stillet vilkår om, at der skal fremsendes en nedlukningsplan til kommunen, inden denne iværksættes. Som ved vilkåret om beredskabsplan er der ikke krav om en stor plan, men nærmere en kort orientering til tilsynsmyndigheden. Orienteringen skal indeholde oplysning om:

- hvornår dyreholdet ophører,
- hvad der skal ske med den sidste husdyrgødning,
- om gødningsopbevaringsanlæggene efterfølgende skal udlejes eller om brugen helt ophører. Det sidste er specielt relevant for beholdere omfattet af 10 års beholderkontrol eller omfattet af krav om fjernelse ved endt brug,
- om driften af jorden fortsætter eller om jorden bortforpagtes,
- om staldene rengøres og tages ud af brug, eller om de udlejes osv.

Ved senere definitivt driftsophør, skal dette offentliggøres med ret til aktindsigt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare. Samtidig bidrager tiltagene til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

4 OFFENTLIGHED OG HØRING

Offentliggørelse af ansøgning/idéhøring

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16a stk. 2, er der udvidet krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen jf. § 55 i husdyrbrugloven. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Formålet med høringen er, at enhver der har interesse i sagen har mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysninger til brug i sagsbehandlingen.

Ansøgningen blev offentliggjort den 31. maj 2018 på Guldborgsund Kommunes hjemmeside, med en frist på 30 dage (28. juni 2018).

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Grænseoverskridende virkning

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, skal kommunen vurderer, om driften af det ansøgte vil kunne få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Udkast i høring/naboorientering

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkastet til miljøgodkendelse har været i høring hos ansøger, ansøgers konsulent, naboer samt øvrige parter i 30 dage med høringsfrist den 2. august 2018 jf. § 56 i husdyrloven.

Øvrige parter omfatter de nærmeste naboer, som eventuelt kan blive berørt af, at dyreholdet.

Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvenszone på 653 meter

Der er ikke gennemført høring af ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til ejendommen Vestermark 11, ud over de ovenfor anførte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Under partshøringen er der indkommet 2 høringskommentarer.

Høringskommentarerne omhandler emnerne: produktionsomfang og fleksibilitet, hensyn til Natura 2000-område, gener fra lugt, støj, transport, fluer, arbejdsbelysning, overbelastning af vej, dyrkning og slåning af offentlige vejrabatter samt risiko for smitte med sygdomme.

Kommunens bemærkninger:

Landzonen er som udgangspunkt udpeget til erhvervsmæssig landbrugsdrift. Husejere i landzonen uden for områder, der er særskilt udpeget til anden anvendelse, må derfor forvente at være naboer til aktive landbrug.

Produktionsomfang og fleksibilitet

Det er præciseret i høringssvar til part, at produktionsrammen i en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven er udtrykt gennem vilkår om produktionsarealets størrelse i m², typen af dyr og valgte staldsystemer.

Med godkendelse efter husdyrbrugloven er der ikke krav til antallet af producerede slagtesvin. Der kan produceres slagtesvin i konkrete fastholdte staldsystemer på et fastlagt antal m². Det er således velfærdsreglerne, som er med til at sætte grænsen for det maksimale antal producerede dyr.

Det kan på den baggrund ikke udelukkes, at der på årsbasis vil kunne produceres et større antal slagtesvin med miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven.

Ifølge den nyeste viden formidlet og vurderet af blandt andet Miljøstyrelsen er det ikke afgørende for ammoniak-, og lugtfordampning fra staldanlæggene, hvor mange dyr der produceres/opstaldes i staldene, men hvor stort produktionsarealet er, som dyrene går på, samt hvilke dyre,- og staldtyper der er tale om.

Gennemføres der ikke ændringer i dyretyper, staldsystem eller størrelsen af produktionsarealet, vil der ikke være ændringer/forøgelse i lugt og ammoniak fra produktionsanlægget til gene for omkringboende eller natur.

Med det ansøgte og anførte i udkast til miljøgodkendelsen, viser beregningerne i det lovpligtige elektroniske ansøgningssystem "husdyrgodkendelse.dk", at der ikke vil være forøget lugt og ammoniak fra produktionsanlægget, selv om der åbnes mulighed for en bedre udnyttelse af anlægget, og derigennem eventuelt flere producerede slagtesvin pr. år.

Der er ved myndighedsbehandlingen således taget højde for en "worst case" beregning/situation i relation til ammoniak og lugt.

Guldborgsund kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte uden at dette vil medføre væsentlige ændrede eller øgede gener for de omkringboende.

Påvirkning af Natura 2000-område

I forhold til beskyttelse af Natura 2000-området, som produktionsanlægget ligger indenfor, er der i lovgivningen udstukket retningslinjer/beskyttelseskrav som skal overholdes. I relation til udkastet til miljøgodkendelse til Vestermark 11, gennemføres der ingen ændringer i forhold til den nuværende drift, som jævnfør beregningerne bevirker en højere eller ændret ammoniakfordampning fra produktionsanlægget.

Der vil således ikke være en større påvirkning af Natura 2000-området med ammoniak, som følge af meddelelse af miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven, med risiko for forringelse af området.

I forhold til de gennemførte beregninger og vurderinger præciseret i miljøgodkendelsen, vurderer Guldborgsund Kommune, at ammoniakdepositionen fra produktionsanlægget ikke vil påvirke bevaringsstatussen for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Gener fra lugt

Med udgangspunkt i de gennemførte beregninger og vurderinger foretaget i miljøgodkendelsen, hvor der i forhold til den nuværende drift ikke gennemføres ændringer i antal m² produktionsareal, dyretype eller staldd typer, vurderer Guldborgsund kommune, at der med meddelelse af miljøgodkendelse ikke vil være ændrede forhold for de omkringboende i relation til lugtgener.

I miljøgodkendelsen er der desuden stillet vilkår om forebyggelse og begrænsning af lugtgener fra driften af husdyrproduktionen.

Desuden er der stillet vilkår om, at hvis der efter kommunens opfattelse opstår væsentlige lugtgener, skal der foretages en undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne.

Hvis der opfattes lugtgener i forøget grad fra et husdyrbrug, vil dette være et tilsynsforhold, som vil blive håndteret og vurderet efter en konkret anmeldelse til kommunen på et konkret tidspunkt.

Gener fra støj

Guldborgsund Kommune vurderer, at det vil være muligt at overholde de vejledende støjgrænser, som er fastlagt som generelle krav fra Miljøstyrelsen. Overholdelsen af støjgrænserne er fastholdt i vilkår sammen med vilkår om, at der skal foretages støjberregning/måling, såfremt kommunen finder det påkrævet (dog max. én gang årligt).

Føler man sig generet af støj, vil dette som gældende for lugtgener være et tilsynsforhold, som vil skulle håndteres efter en konkret anmeldelse til kommunen på et konkret tidspunkt.

Gener fra transport

Guldborgsund Kommune har præciseret, at det primært er ejendommens adgangsveje der kan reguleres i en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven.

Der er angivet et uændret antal transportere i forhold til den nuværende drift, og der er fastsat vilkår om hensynsfuld kørsel samt tidsrummet inden for hvilken, hovedparten af transporterne skal gennemføres.

Regulering af tung transport på offentlig vej foretages af politiet, og derfor indgår dette forhold ikke i en miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Gener fra fluer

I forhold til guldborgsund Kommunes vurdering er det præciseret, at der for at minimere risikoen for fluegener for omkringboende er fastsat vilkår om, at der

SIDE 66/68

skal gennemføres effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet. Guldborgsund kommune vurderer, at almindelig håndhævelse af disse vilkår er tilstrækkeligt til at forhindre, at naboerne udsættes for væsentlige gener. Opstår det perioder med store fluegener, vil der være tale om et tilsynsforhold, hvor der efter konkret henvendelse til kommunen kan laves en konkret vurdering på et konkret tidspunkt. Fluegener er et forhold, som kommunen inddrager efter behov på deres jævnlige tilsyn på husdyrbruget.

Gener fra arbejdsbelysning

Der er i ansøgningsmaterialet angivet, at der ikke er fast monterede arbejdsprojektører, som kan være til gene for omgivelserne. I forbindelse med Guldborgsund Kommunes vurdering af lysgener for omkringboende er der i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at det skal sikres, at naboer ikke generes unødigt af lys. Føler man sig generet af lys fra husdyrbruget, vil dette ligeledes være tilsynsforhold, som vil blive håndteret og vurderet efter en konkret anmeldelse til kommunen på et konkret tidspunkt.

Overbelastning af veje

Guldborgsund kommune har over for høringspart præciseret, at slitage af vejene og deres konkrete tilstand ikke er et forhold, som kan indgå i en miljøgodkendelse af et husdyrbrug, hvor transporterne indgår som almindelig erhvervsmæssig transport. Ønskes særlige konkrete forhold som slitage på offentlige veje undersøgt eller vurderet, er der henvist til, at der kan rettes henvendelse til kommunens vejafdeling, som er myndighed på sådanne forhold.

Dyrkning og slåning af vejrabatter

Med hensyn til problematik omkring opdyrkning og slåning af offentlig ejede rabatter er det præciseret at dette ikke forhold, som kan indgå i en miljøgodkendelse af et husdyrbrug. Ønskes særlige konkrete forhold om anvendelse og drift på rabatter undersøgt eller vurderet, er der henvist til, at der kan rettes henvendelse til kommunens vejafdeling, som er myndighed på sådanne forhold ved konkrete tilfælde.

Risiko for smitte med sygdomme og resistensproblematik

Guldborgsund Kommune har vurderet og beskrevet, at sygdomsforebyggelse og eventuel behandling af MRSA og andre sygdomme er underlagt lovgivning, som Guldborgsund Kommune ikke er myndighed på. På baggrund heraf er det ikke muligt at inddrage disse forhold ved vurdering af meddelelse af miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven. Natur- og Miljøklagenævnet (nuværende Miljø- og Fødevarerklagenævnet) præciserer senest i afgørelse NMK-131-00254 af 23. marts 2018, at der ikke i en godkendelsesbehandling kan tages hensyn til en eventuel smitterisiko for omkringboende. Tilsvarende er omtalt i afgørelse NMK-132-00800 og NMK-132-00805.

Konklusion

De fremførte bemærkninger i hørings svarene ændrer ikke ved grundlaget for miljøgodkendelsen, og Guldborgsund Kommune har vurderet, at godkendelsen kan meddeles uden ændringer af vilkår i forhold til udkastet.

Annoncering af afgørelse

Den endelige afgørelse om miljøgodkendelse blev meddelt den 13. august 2018, og annonceret på kommunens hjemmeside (<https://www.guldborgsund.dk/da/Nyt.aspx>) samt DMA (Digital MiljøAdministration, <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser") den 14. august 2018.

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen.

Fristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort. Klagefristen udløber den 11. september 2018.

Eventuel klage skal indsendes elektronisk direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet gennem Klageportalen, som findes via www.borger.dk eller www.virk.dk, - søg efter "klageportal".

I særlige tilfælde kan der søges om, at blive fritaget for at bruge den digitale klageportal. Kontakt Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø hvis du ønsker at søge om ikke at benytte den digitale klageportal. Husk at søge i god tid, så ansøgningen om fritagelse kan nå at blive behandlet af Miljø- og Fødevareklagenævnet inden udløbet af klagefristen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Guldborgsund Kommune i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af evt. klage, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Evt. klage har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan miljøgodkendelse meddeles uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte husdyrhold heller ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, lugt, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området omkring produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte husdyrhold, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV. Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

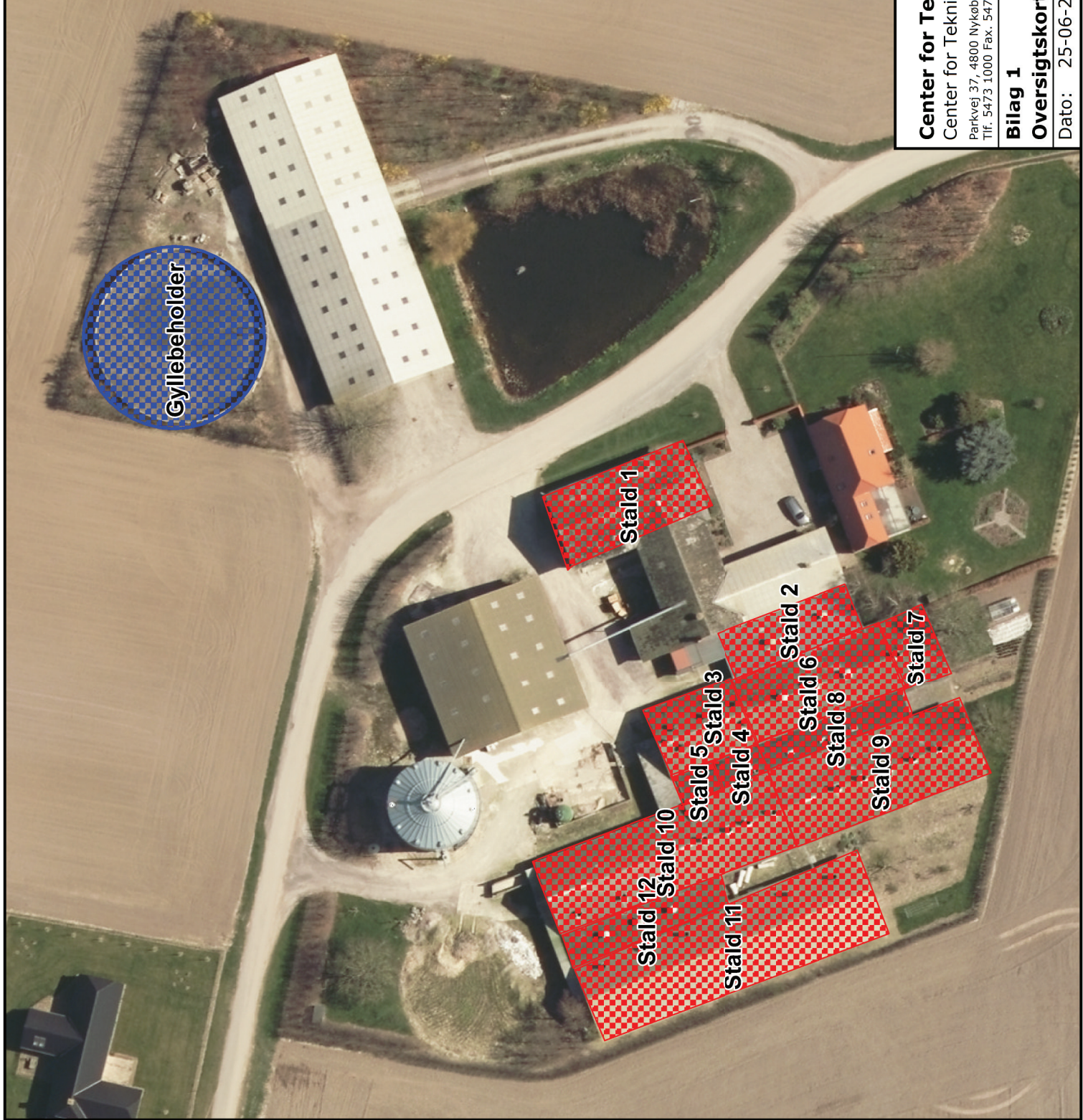
Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

6 BILAG

- Bilag 1: Husdyrbrugets beliggenhed - oversigtskort
- Bilag 2: Naturnotat – Naturvurdering til § 16 a miljøgodkendelse af landbrug, Vestermark 11, 4862 Guldborg
- Bilag 3: Kort med nabobeboelser og samlede bebyggelser
- Bilag 4: Beredskabsplan med tilhørende bilag.
- Bilag 5: Miljøkonsekvensrapport – følgebrev med ansøgningsmateriale

Cyllebeholder

GULDBORGSUND

Center for Teknik & Miljø

Center for Teknik & Miljø

Parkvej 37, 4800 Nykøbing Falster
Tlf. 5473 1000 Fax. 5473 1020

Bilag 1

J.Nr. 18/14396

Målforhold: 1:800

Init.: marlj

Oversigtskort

Dato: 25-06-2018

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 A MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

VESTERMARK 11, 4862 GULDBORG

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager.....	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur.....	3
1.1.2	Natura 2000-områder.....	8
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

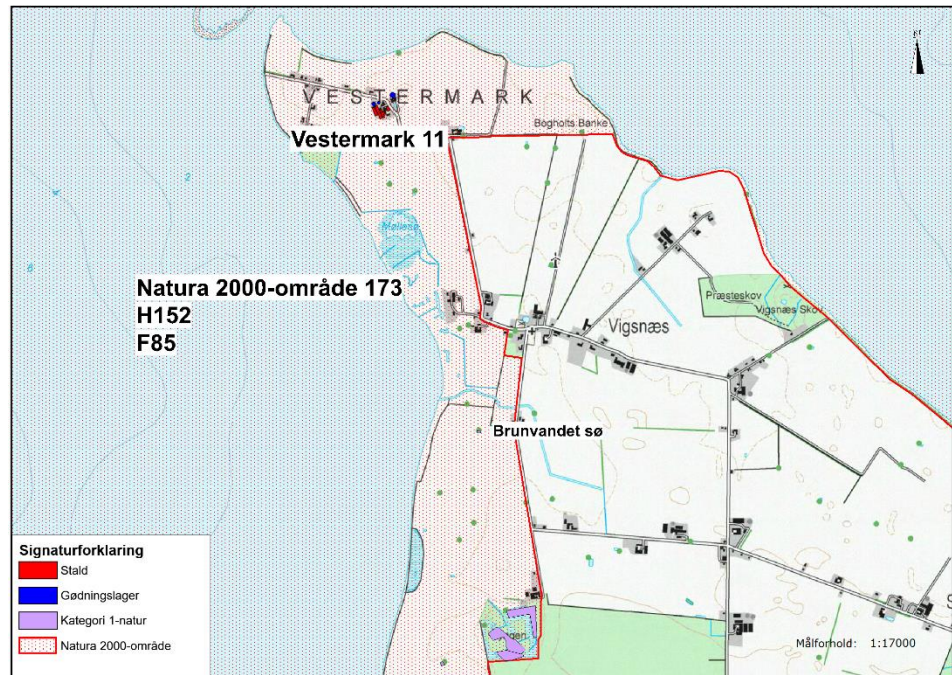
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til Vestermark 11 er beliggende 1,6 km syd for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet er en kortlagt habitatnaturtype 3160 brunvandet sø. I en afstand af 2,5 – 2,8 km syd for husdyrbruget ligger også to brunvandede søer (naturtype 3160) samt en elle- og askeskov (naturtype 91E0). Alle naturområderne ligger i habitatområde 152 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som er en del af Natura 2000-område 173.

Kort 1. Beliggenheden af Vestermark 11 i forhold til nærmeste kategori 1-natur i natura 2000-område 173.

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er:

3160 Brunvandede søer og vandhuller: 5 – 10 kg N/ha/år

91E0 Elle- og askeskove: 10 – 20 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 9,5 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgnings-system beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i alle naturområderne med kategori 1-natur.

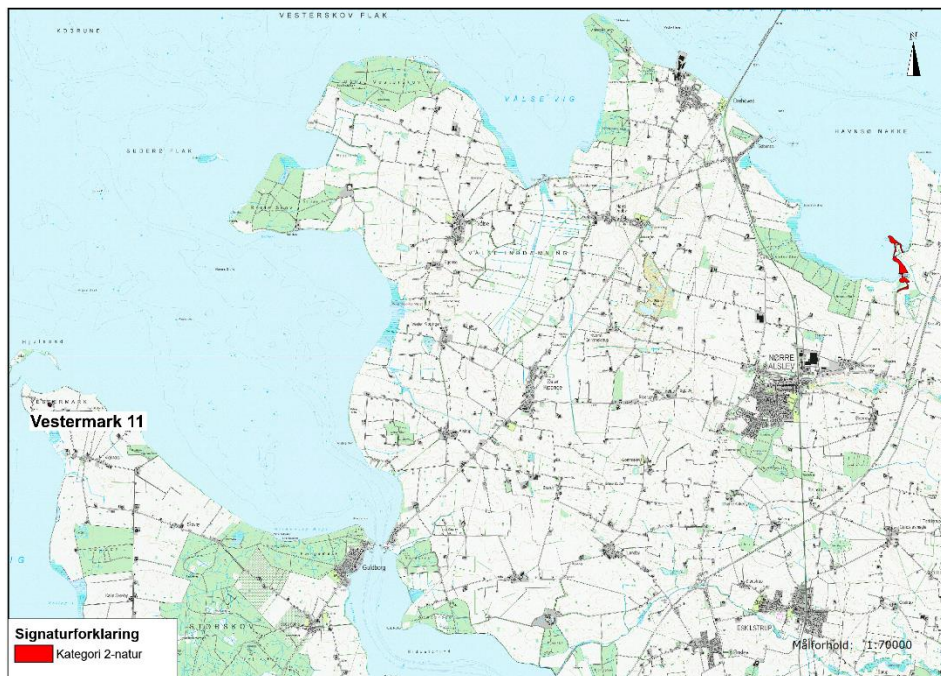
Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Den ansøgte drift af anlægget vurderes ikke at ville påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg

NH₃-N/ha. Det nærmeste kategori 2-naturområde er overdrevet Ravnse Holme, der ligger på det nordlige Falster 17,5 km øst for husdyrbruget, se kort 2.

Kort 2. Beliggenheden af Vestermark 11 i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgnings-system beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

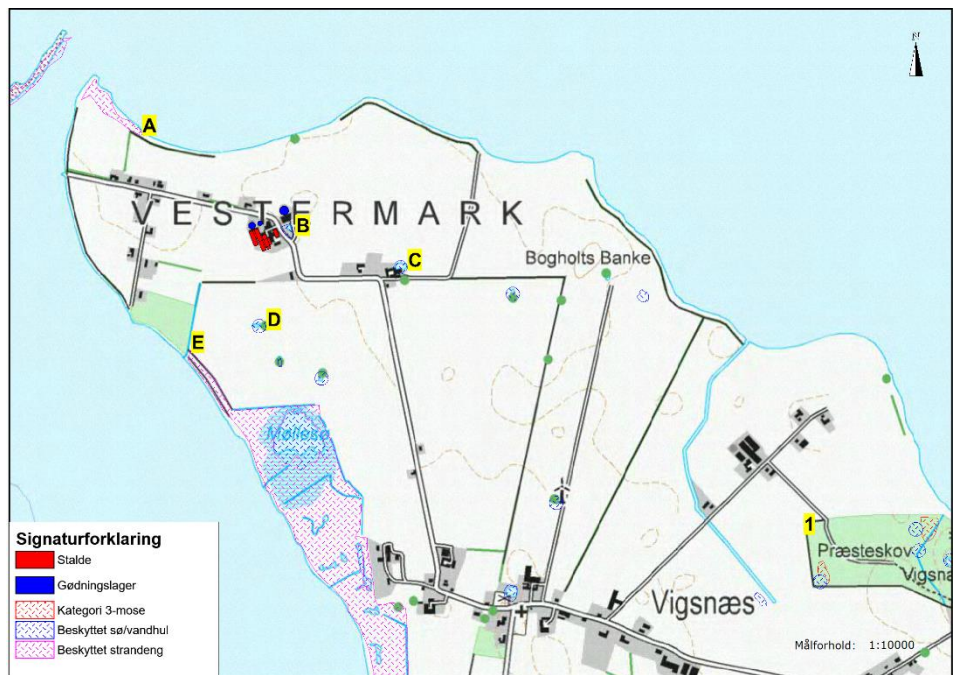
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 9,5 kg N/ha/år i området, hvor Vestermark 11 ligger jf. "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget ligger en enkelt skov, Præsteskov, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af stald og lager i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-E).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Vestermark 11.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1 Præsteskov	Skov	Ægbladet fliglæbe, tyndakset gøgeurt, flagermus, bilag IV-padder	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Præsteskov ligger ca. 1,8 km sydøst for husdyrbruget. Skoven vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, idet den fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skoven er en meget varieret skov med forekomst af mindre elle-askesumpe, bøgeskov på overvejende muldbund, men stedvis også kalkpåvirket og egeblandskov med Navr, Ahorn og Avnbøg. Skoven rummer mange gamle træer, der er leve- eller rastested for en række hulrugende fugle og flagermus og endvidere

giver gode betingelser for et rigt insekt- og svampeliv. Urtevegetationen er meget rig og tæller en række karakteristiske arter for løvskove, men også en tusindtallig bestand af den fredede orkidé Ægbladet Fliglæbe samt Tyndakset Gøgeurt.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 370-415 m nordvest og sydvest for husdyrbruget ligger to strandenge (punkt A og E på kort 3). Mod syd og øst ligger der tre vandhuller (punkt B, C og D) med en afstand på 15 – 350 m til husdyrbruget. Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Vestermark 11 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Vestermark 11 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Husdyrbruget på Vestermark 11 ligger i Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85, se kort 1. Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålende plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F85).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	*Kildevæld (7220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Rigkær (7230)
	Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
	Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
	Hvid klit (2120)	Bøg på kalk (9150)
	*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
	Klitlavning (2190)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Kransnålalge sø (3140)	
		* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Skævvindesnegl	Gråsæl
	*Eremit	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	
	Damflagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F85		
Smålandsfarvandet nord for Lolland		
Arter:	Knopsvane (rastende)	Rørhøg
	Sangsvane (rastende)	Blishøne (rastende)
	Grågås (rastende)	Klyde
	Hvinand (rastende)	Fjordterne
	Toppet Skallesluger (rastende)	Havterne
	Stor Skallesluger (rastende)	Dværgterne

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er to strandenge (habitatnaturtype 1330), som ligger henholdsvis 370 m sydvest og 415 m nordvest for husdyrbruget. Habitatnaturtypens tålegrænse for kvælstof er jf. ammoniakmanualens bilag 3 30-40 kg N/ha. Baggrundsbelastningen med kvælstof er 9,5 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal. Nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur (kategori 1-natur) er beskrevet og vurderet i afsnit 1.1.1.

Kommunens vurdering

Habitatnaturtypen strandeng er en forholdsvis robust naturtype i forhold til belastning med kvælstof. Da totaldepositionen af ammoniak fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg N/ha vurderer kommunen, at husdyrbruget ikke vil påvirke de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødliste- og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Inden for en afstand af 300 m fra stald og lager er der to vandhuller, se kort 4 og tabel 4.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå prikket signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul	15 m	Ø	20,1 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	-4,2 kg NH ₃ -N/år
Vandhul	215 m	S	0,7 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	-0,1 kg NH ₃ -N/år

Ifølge Naturdata på Miljøportalen er det sydlige vandhul besigtiget d. 11-7-2007 i forbindelse med Miljøstyrelsens Novana-overvågning. Vandhullet er saltvandspåvirket, og det er ikke en habitatnaturtype. Der er en del vedplanter langs vandhullets kant, og i selve vandhullet er der registreret rørsump, trådalger og tang. Vandhullet ved driftsbygningerne er ikke besigtiget.

På den nordlige del af Vignæs, hvor husdyrbruget ligger, er der generelt en del forskellige padder i vandhullerne. Der er således registreret bilag IV-padderne grønbroget tudse, springfrø og stor vandsalamander samt de fredede padder lille vandsalamander og grøn frø i

forbindelse med besigtigelser bl.a. ved godkendelse af andre husdyrbrug i området. De to vandhuller, som ligger nærmere end 300 m fra Vestermark 11, er således potentielle levesteder for én eller flere arter af padder.

Vandhullet, som ligger tæt på stald og lager, modtager ifølge beregningen af totaldepositionen en betydelig mængde ammoniak fra husdyrproduktionen årligt. En gennemgang af luftfotos og kort viser, at vandhullet har ligget der fra før de ældste målebordsblade dvs. før ca. 1862. Det har således eksisteret samtidig med, at husdyrbruget er udviklet til den størrelse, det har i dag. Totaldepositionen må derfor betragtes som en eksisterende, lovlig påvirkning af vandhullet. Ved godkendelsen sker der ingen byggeri, men udelukkende en bedre udnyttelse af de eksisterende stalde på ejendommen. Der er derfor ingen merdeposition af ammoniak i forhold til nudriften. I forhold til driften for 8 år siden er den nuværende drift mindre. Dette betyder, at ammoniakdepositionen, og dermed påvirkningen af vandhullet, er lavere i dag end for 8 år siden.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes, at omkring 4-5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 5, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen. Kommunen vurderer derfor, at de potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

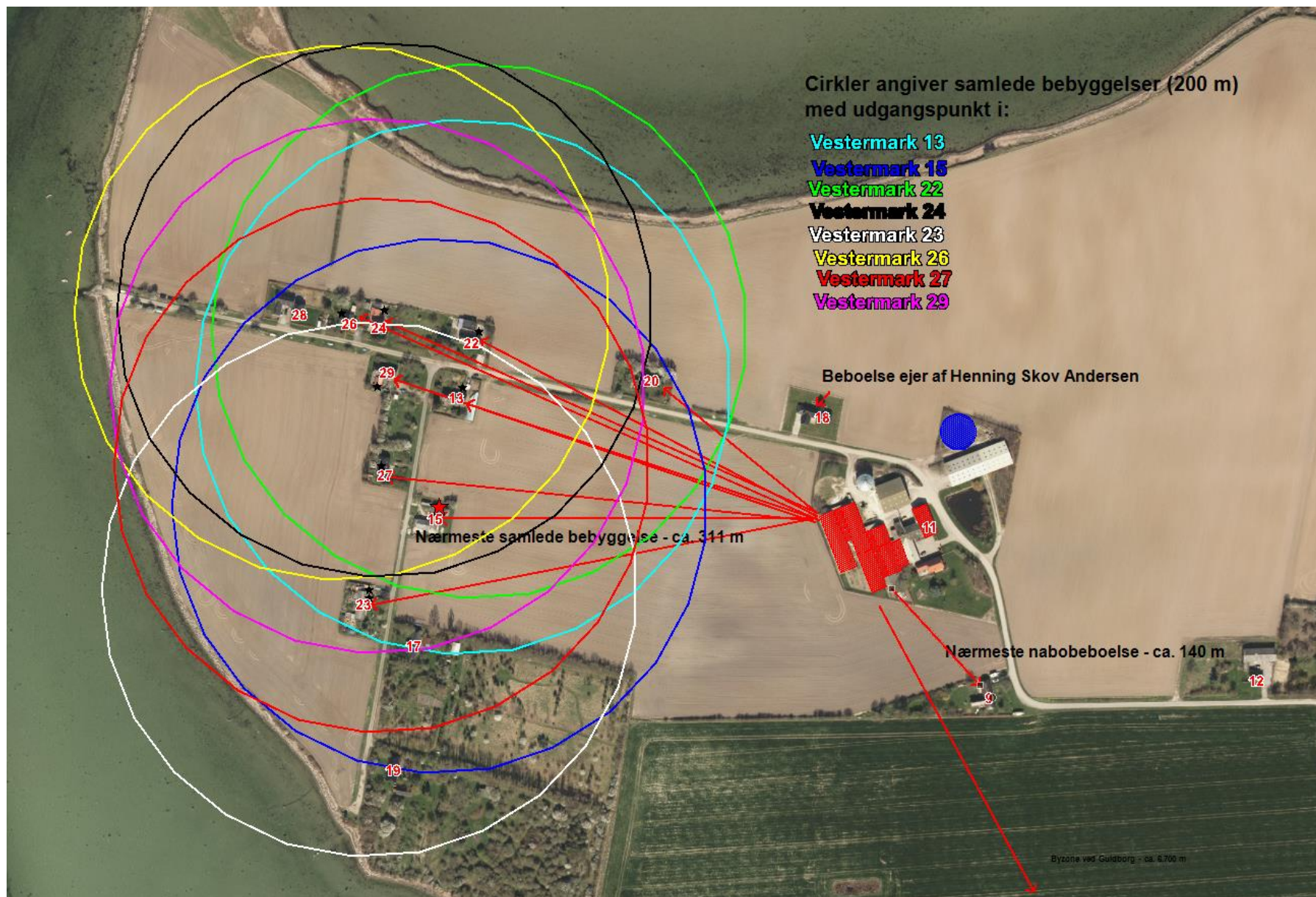
Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rastesteder for arter af flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskrånninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedeblad, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfleuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

Beredskabsplan

for

JBR Pig Farmning

Indholdsfortegnelse:

Introduktion til beredskabsplan
Telefonliste
Anmeldelse af personulykker

Personulykker

Forebyggelse af ulykker
Førstehjælp

Brand

- BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Miljøulykker

- OVERLØB AF GYLLE
- KEMIKALIE- OG OLIESPILD
- STOPHANER/HOVEDAFBRYDERE
- STRØMSVIGT
- TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

BILAG - Kort over ejendommen

Udarbejdet af AGROVI v. Mette Gold Frederiksen

Introduktion til beredskabsplan

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af "Håndbog om arbejdsmiljøledelse i landbruget – helt enkelt". Formålet er at stoppe/begrænse eventuelle ulykker med konsekvenser for medarbejdere, dyr og det omgivende miljø.

Planens indhold skal være kendt af bedriftens medarbejdere og kan udleveres til indsatslederen eller miljømyndigheden i forbindelse med uheld, brand, forureninger o. lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst én gang om året. Den skal være synlig og let tilgængelig.

Beredskabsplanen findes i Forrum / omklædningsrum

En kopi af beredskabsplanen findes på Vignæsvej 24.

Kortmateriale

Bagerst i beredskabsplanen er der et oversigtskort over ejendommen - herunder placering af:

- Førstehjælpsudstyr
- Øjenskyl
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Diesel- og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Afbrydere til pumper, anlæg, strøm mv.
- dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/opbevaring af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr m.m.

Husk

Ved store uheld: Ring altid 112
Ved mindre uheld: Ring til miljømyndighederne

I tvivl
Ring 1 - 1 - 2

Telefonliste

Jonas Rubæk	Kontaktes på telefon 22 93 78 71
Ambulance, Brand og politi	Kontaktes på telefon 112
Miljøvagten Gylle og olieuheld	Kontaktes på telefon 114
Falck	kontaktes på telefon 70 10 20 30
Miljømyndighed	kontaktes på telefon 54 73 10 00 (man-ons kl. 09-15, tors kl. 09-17 fre kl. 09-12)
Lægevagt	kontaktes på telefon 70 15 07 00
Psykolog	Kontakt lægevagten
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 54 85 01 92
AGROVI	kontaktes på telefon 48 22 52 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon xxxxxxxxxxxx
Danish Agro	kontaktes på telefon 88 87 39 00
Ny-el Elektriker	kontaktes på telefon 54 86 40 13
Jørn's smedie og VVS	kontaktes på telefon 54 85 99 59
Madsorask Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 58 18 81 11
Skiold Foderanlæg	kontaktes på telefon 99 89 88 87

MEDARBEJDERES MOBILNUMMER

Lars Rubæk har mobilnummer 20 78 01 30

Anmeldelse af dødsfald pga. ulykker, arbejdsulykker, forgiftninger og erhvervssygdomme

Ved en arbejdsulykke forstås en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage. En sådan skade skal anmeldes via EASY på www.easy.ask.dk

Ved følgende ulykker	Dødsfald pga. ulykker	Arbejdsulykker Forgiftninger Der giver fravær i mere end 1 dag ud over ulykkesdagen	Erhvervssygdomme
Anmeldes til:			
Arbejdstilsynet/ Arbejdsskadestyrelsen	Enhver dødsulykke på arbejdspladsen skal anmeldes inden for 48 timer. Dødsulykken anmeldes digitalt til arbejdstilsynet og arbejdsskadestyrelsen via deres fælles anmeldesystem EASY.	Arbejdsgiver skal snarest og inden 9 dage efter første fraværsdag anmelde arbejdsulykker og forgiftninger digitalt til arbejdstilsynet og arbejdsskadestyrelsen via deres fælles anmeldesystem EASY.	Læger og tandlæger, der gennem deres erhverv konstaterer eller får mistanke om, at en person har pådraget sig en, konstateret eller formodet erhvervssygdom eller på anden måde har været udsat for skadelige påvirkninger på sin arbejdsplads, skal anmelde dette til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen.
Relevante modtagere af anmeldelsen	Gennem EASY bliver anmeldelsen automatisk sendt til de rigtige modtagere, som afhængig af anmeldelsen kan være virksomhedens: <ul style="list-style-type: none"> - Forsikrings-selskab - Arbejdsskadestyrelsen - Arbejdstilsynet 		
Skadelidte	/	Arbejdsgiveren skal give den skadelidte en kopi af anmeldelsen.	Anmeldelse kræver ikke tilskadekomnes samtykke.
Arbejdsmiljøorganisation /arbejdsmiljørepræsentant.	Arbejdsgiveren skal give arbejdsmiljøorganisationen arbejdsmiljørepræsentant adgang til anmeldelsen		/
Manglende anmeldelse	Arbejdsgiveren kan straffes med bøde	Arbejdsgiveren kan straffes med bøde	Lægen/tandlægen kan straffes med bøde

[Anmeld](#) arbejdsulykker til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen

[Bekendtgørelsen](#) om lægers og tandlægers pligt til at anmelde erhvervssygdomme til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen.

Personulykker

Forebyggelse af ulykker

Instruér alle medarbejdere i farerne ved arbejde med gylle og håndtering af gylle i stalden. Gå aldrig ned i kanaler eller omrørebrønd alene. Brug sikkerhedsudstyr.

Førstehjælpskursus

Alle skal have et førstehjælpskursus.

Førstehjælps fire hovedpunkter

1. Stands ulykken
2. Yd livreddende førstehjælp
3. Slå alarm
4. Yd almindelig førstehjælp

Stands ulykken

At standse ulykken betyder at sikre ulykkesstedet, så den tilskadedekomne ikke får yderligere skader. Samtidig sikres stedet, så førstehjælperen kan arbejde uden risiko for sig selv.

Kollegial førstehjælp

Hvis en kollega har været udsat for en ulykke eller en chokerende hændelse, gør du følgende:

1. Skab tryghed og ro omkring ham/hende (lad driftsopgaverne ligge – din kollega er vigtigst).
2. Efterlad aldrig den tilskadedekomne alene.
3. Forsøg at rumme oplevelsen; lyt, lyt, lyt – også til de mange gentagelser.
4. Hold fysisk kontakt med den tilskadedekomne – tag hånden, hold om, sid ved siden af – afhængigt af, hvad situationen kræver.
5. Anerkend følelser. Vis du forstår og kan mærke den tilskadedekomnes følelser. Lyt også til, men afvis, selvbebrejdelser.
6. Find ud af om der er særlige personer, der skal kontaktes.
7. Følg den tilskadedekomne hjem – eller hjælp med at arrangere hjemtransport. Sørg for at han/hun ikke er alene hjemme det første par dage.

Lad være med at

1. Fortælle om dine egne oplevelser eller styre samtalen.
2. Bebrejde.
3. Intellektualisere eller forklare.
4. Bagatellisere.
5. Give råd.
6. Afbryde pauser og gråd.

Vær særlig opmærksom på

- at den tilskadekomne reagerer, især når det ikke umiddelbart ser sådan ud.
- at den tilskadekomne ikke må være alene.
- at den tilskadekomne ikke er i stand til selv at se, hvad der skal gøres.
- at den tilskadekomne kan have fået forstyrret sin tidsfornemmelse.
- at den tilskadekomne kan have mistet vurderingsevnen generelt.
- dine egne reaktioner på episoden – og hvad de betyder for samtalen og dig.

Husk at

- vurdere om der er behov for professionel psykologhjælp inden for et par dage (kollegahjælp er ikke terapi eller behandling).
- vurdere behovet for orientering af kolleger på arbejdspladsen/i arbejdsgruppen.
- udfylde arbejdsskadeanmeldelse.
- diskutere sikkerhed, beredskab og forebyggelse på næste personalemøde.

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp:

Tilkald brandvæsenet – ring 1 – 1 – 2

Og oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer, du ringer fra.
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand.
- Eventuelt tilskadekomne – hvor mange?
- Situationen for dyrene, er de kommet ud, og er nogle af dem eventuelt fanget?

Kontakt Jonas Rubæk på tlf. 22 93 78 71

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt. Fjern/evakuer eventuelt dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriellet er angivet på oversigtskortet i beredskabsplanen.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så forsøg at begrænse den ved at lukke døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet fra beredskabsplanen.

Oplys også

- Eventuelt tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder.
- Brandens omfang.
- Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som eventuelt kan afhjælpe situationen:

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – **Ring 1 – 1 - 4.**

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboringer.

Ved mindre spild skal du kun kontakte miljømyndighederne.

Kontakt Jonas Rubæk på tlf. 22 93 78 71

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 54 73 10 00 (Guldborgsund Kommune)

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber til vandmiljøet.

Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer el.lign. afhængigt af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet fra beredskabsplanen.

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie. **Ring 1 – 1 - 4**

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer, du ringer fra.
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboringer.

Ved mindre spild skal du kun kontakte miljømyndighederne.

Ved mindre spild skal du kun kontakte miljømyndighederne.

Kontakt Jonas Rubæk på tlf. 22 93 78 71

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 54 73 10 00 (Guldborgsund Kommune)

Forsøg opdæmning for at undgå at Kemikalier/olien løber til vandmiljøet.

Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer el.lign. afhængigt af mængden af kemikalier/olie.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet fra beredskabsplanen.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til strøm og vand skal noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhanen sidder ved egen vandboring i gårdspladsen

Elektricitet

Hovedafbryderen sidder i stalden i den nordlige gavl.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åbent.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o. lign.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand eller sæk med fint savsmuld til at opsuge spildt bekæmpelsesmiddel. Hav også en skovl og f.eks. plasticposer/en plastspand parat. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end 2 liter, med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Hav altid mobiltelefon med, så du hurtigt kan tilkalde hjælp ved uheld.

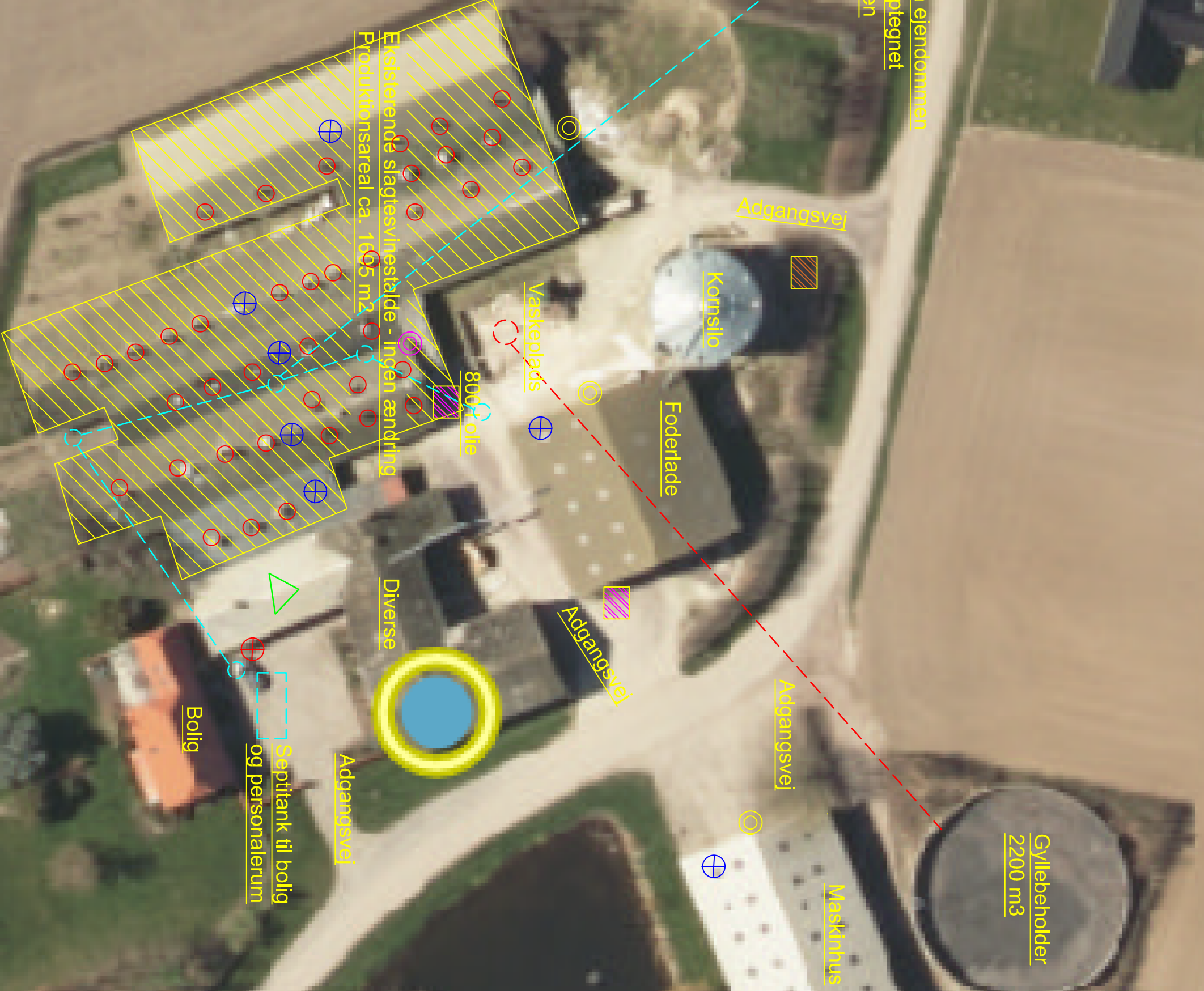
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskylllemiddel til rådighed.

Giftige og meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de skal opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af fødevarer, foderstoffer mv.

Derudover er der følgende regler for opbevaring af kemikalier:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt, frostfrit og have god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale, f.eks. savsmuld, til at opsamle spild.
- Døren(e) skal være forsynet med støbt kant, som kan holde eventuelt spild tilbage.
- Gulvet skal være tæt og uden afløb.

Spildevand fra ejendommen
afledes som optegnet
efter ejers viden

Gyllebeholder
2200 m³

Maskinhus

Adgangsvej

Foderlade

Kornsilø

Adgangsvej

Vaskeløbs

8000 l olie

Diverse

Adgangsvej

Adgangsvej

Septitank til bolig
og personalerum

Bolig

Adgangsvej

Ekstisterende slagtesvinestalde - ingen ændring
Produktionsareal ca. 1695 m²

- Beliggendhedsplan med placering af
- Stalde
  - Fodersiloer
  - Ventilationsafkast
  - Ekstisterende dræn ingen ændringer
  - Adgangsveje
  - Olietanke
  - Kemikallerum - benyttes ikke
  - Døde dyr
  - Beplantning - ingen aktuelle planer
  - Udendørs belysning
  - Brandslukker
  - Oplag af halm - nej
  - mmlæsser - normalt placeret i maskinhus
  - Hovedafbryder EL
  - Hovedhane VAND
  - Nødgenerator til traktor placeret i maskinhus.
  - Egen vandboring
  - Øjensky, Førstehjælp og åndedrætsværn

Bygherre:	Henning Skov Andersen		
Byggeadresse:	Vestermærk 11, 4862 Guldborg	Byrådgiver:	MGF
Telefon:	22 22 36 06	Tegnere:	MGF
Dokumentation:		Kontrol:	MGF
Dato:	18.071	Oversigtstegning til miljøgodkendelse	
Tegning nr.:	18.071	Den bedste løsning på jorden	
Rev.:	18/6-2018	Dato:	10-04-18
Mål:	1:500		

Tegning er beskyttet af lov om ophavsret, og må ikke videregives til 3. mand uden skriftlig tilladelse fra Agrovit.

Guldborgsund kommune

Tuse Næs 28 maj 2018

Vedr. ansøgning om miljøgodkendelse efter §16a

Hermed fremsendes ansøgning om miljøgodkendelse efter §16a til slagtesvineproduktion beliggende på Vestermark 11, 4862 Guldborg, tilhørende Henning Andersen Skov.

Ansøgningen er fremsendt i it-systemet med ansøgningsnummer 203841.

Der er i dag et husdyrhold bestående af slagtesvin, der er samlet over 2000 stipladser.

Der ønskes ikke bygget i forbindelse med denne ansøgning, der ønskes udelukkende en bedre udnyttelse i de eksisterende stalde på ejendommen.

Ring eller skriv hvis der er spørgsmål til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Mette Gold Frederiksen
Miljøkonsulent i AGROVI
Mobil 29 33 59 89

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold.

Pkt. A123 – Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ejer og anmelder	Henning Andersen Skov
Adresse	Vestermark 11, 4862 Guldborg
Tlf.	Mobil: 22 22 36 06
Kontaktperson	Jbr Pigfarmning APS v. Jonas Rubæk
Adresse	Vignæsvej 29, 4862 Guldborg
Tlf.	Mobil: 22 93 78 71
Mail	Jonasrubæk224@gmail.com
Ejendomsnummer	3760020768
CVR nummer	36919256
Matrikel	40 m.fl. Vignæs By, Vignæs

Pkt. A4 – oplysninger konsulent

Konsulent og kontaktperson	AGROVI v. Mette Gold Frederiksen
Adresse	Industrivænget 22, 3400 Hillerød
Tlf.	Mobil: 29 33 59 89
Mail	mgf@agrovi.dk
CVR nummer	30145674

Pkt. A5 – Samdrift med andre ejendomme

Driften på ejendommen er ikke afhængig af andre ejendomme

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Pkt. B1 - Indretning og drift

På ejendommen er der en eksisterende slagtesvineproduktion.

Der ønskes ikke en fysisk udvidelse af bygninger mv. på ejendommen.

Der ønskes udelukkende en forbedret udnyttelse af de allerede eksisterende stalde.

Produktionsstalde

Nr. pr. stalld*	Gulvtype	8 års drift	Nudrift	Ansøgt
1	Drænet gulv	Smågrise – 200 m ²	Maskinhus	Maskinhus
2	Delvis Spalte 50-75 % fast	Smågrise – 115 m ²	0	0
3	Delvis spalte 50-75 % fast	Smågrise – 115 m ²	Slagtesvin – 115 m ²	Slagtesvin – 115 m ²
4	Delvis spalte 50-75 % fast	Smågrise – 30 m ²	Slagtesvin – 30 m ²	Slagtesvin – 30 m ²
5	Drænet gulv Delvis spalte	Sygeafsnit – 30 m ²	Sygeafsnit – 30 m ² (ændret til delvis spalte)	Sygeafsnit – 30 m ² (delvis spalte)
6	Drænet gulv	Slagtesvin – 160 m ²	Slagtesvin -160 m ²	Slagtesvin – 160 m ²
7	Drænet gulv	Slagtesvin – 63 m ²	0	0
8	Delvis Spalte 25-49 % fast	Slagtesvin – 70 m ²	Slagtesvin – 70 m ²	Slagtesvin – 70 m ²
9	Drænet gulv	Slagtesvin – 270 m ²	Slagtesvin – 270 m ²	Slagtesvin – 270 m ²
10	Drænet gulv	Slagtesvin – 370 m ²	Slagtesvin – 370 m ²	Slagtesvin – 370 m ²
11	Drænet gulv	Slagtesvin – 450 m ²	Slagtesvin – 450 m ²	Slagtesvin – 450 m ²
12	Drænet gulv	Udlevering – 110 m ²	Udlevering – 110 m ²	Udlevering – 110 m ²
				I alt 1605 m² produktionsareal

*Staldene er nummeret som fremgår på "Oversigt over staldafsnit" fra 15/8-2011

Der er i alt ca. 1.605 m² produktionsareal, hvilket svarer til ca. 2.250 stipladser.

Vedlagt oversigtstegning af ejendommen med nummerering.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Alle slagtesvinene er opstaldet på et gyllesystem.

Antallet af dyr er bestemt af produktionsarealet, nedenstående gødningsberegning er ud fra en forventet maks. produktion.

Gødningsproduktion

	Produceret Gylle/dyr <i>Incl. drikkevandsspild og vaskevand</i>	Gylle I alt
Drænet gulv + spalter 10.000 slagtesvin 31-110 kg	0,54	5.400

Jf. Normtal for husdyrgødning 2017

Vand fra vaskeplads incl. vaskevand – ca. 150 m³

Opbevaringsbeholdere

	Kapacitet
Eksisterende gyllebeholder på Vestermark 11	2.200 m ³
Eksisterende gylleholder på Steffensmindevej 4 <i>Der foreligger en skriftlig opbevaringsaftale</i>	2.200 m ³
Eksisterende kanaler og fortank på Vestermark 11	Ca. 500 m ³
I alt	4.900 m³

Opbevaringskapacitet

4.900 m³ opbevaring / (5.400 m³ gylle + 150 m³ vaskevand / 12 mdr.)=ca. **10,6 mdr. opbevaring**

Pkt. B2 - Anlægsarbejde

Der sker ingen fysiske udvidelser eller ændringer af indretning i de eksisterende slagtesvinestalde.

Pkt. B3 - Samdrift med andre ejendomme

Hverken husdyrholdet eller ejendommen er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

Pkt. B4 - Husdyrbrugets beliggenhed

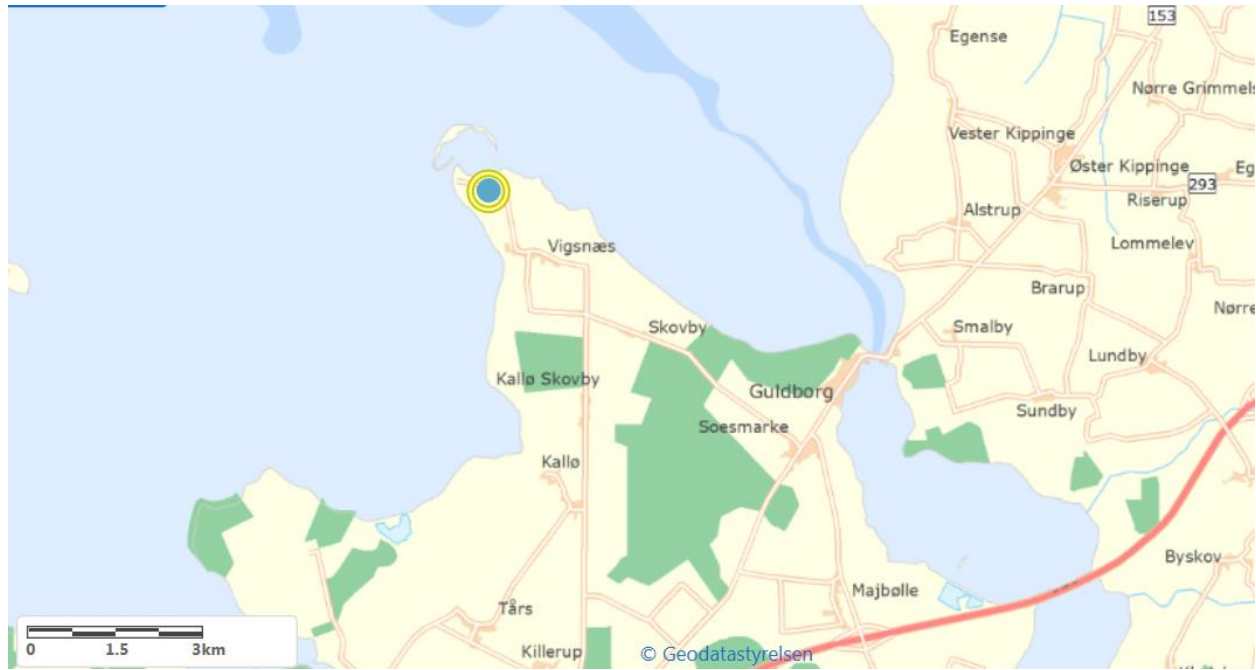
Faste afstandskrav

Ejendommen er placeret i det åbne land i landzone.

	Afstands-krav	Opmålt afstand	Beskrivelse
Ikke almene vandforsyningsanlæg (ejet boring)	25 m	uændret	Egen vandboring ligger ved stuehuset – ingen ændring
Ikke almene vandforsyningsanlæg (ikke ejet boring)	25 m	Ca. 120 m	Vandboring syd for ejendommen
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 7000 m	Soesmarke Vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	Ca. 50 m	Til branddam (§3 sø) der ligger på selve ejendommen.
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 40 m	Til Vestermark
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	ukendt - mere end 25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 5 m	Eksisterende ingen ændring.
Naboskel	30 m	Ca. 85 m	Eksisterende ingen ændring
Nabobeboelse	50 m	Ca. 100 m	Målt til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt
Kategori 1 natur	/	>10 km	Der ligger umiddelbart ikke §7 natur i et natura 2000 område indenfor en radius af mere end 10 km.
Kategori 2 natur	/	Ca. 8000 m	Til §7 hede/overdrev beliggende syd for ejendommen.
Kategori 3 natur	/	Ca. 215 m	Til nærmeste §3 sø syd for ejendommen.
Potentielt ammoniakfølsom skov		Ca. 1750 m	Til skovområde sydøst for ejendommen.
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Ca. 6800 m	Til Guldborg byzone.
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Ca. 6800 m	Til lokalplan v. Soesmarke.
Område i landzone med "samlet bebyggelse"	50 m	Ca. 300 m	Til første hus i "samlet bebyggelse" beliggende nordvest for ejendommen.

Jf. ejers viden og oplysninger fra www.miljøportalen.dk

Ejendommens fysiske placering

Ejendommen er beliggende ca. 6 km fra Guldborg.

Pkt. B5 - Husdyrbrugets ammoniak- emission og deposition

Husdyrholdets ammoniakemission

	Ansøgt drift	Nudrift	8 års drift
I alt	3.730,9 kgN ₃ -N/år	3.730,9 kgN ₃ -N/år	4.117,9 kgN ₃ -N/år

Husdyrholdets ammoniakdeposition

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§3 eng	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,4	▼
Skov	Kategori 3	Ansøger	2	S	0,0	0	0,1	▼
§7 natur	Kategori 2	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§3 område	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,5	▼
Lagune	Kategori 1	Ansøger	2	V	0,0	0	0,0	▼
Kategori 1	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0	0,0	▼
Egen sø	Kategori 3	Ansøger	2	V	-4,2	0,0	20,1	▼
§3 sø	Kategori 3	Ansøger	2	V	-0,1	0,0	0,7	▼

Der er beregnet til 8 naturområder.

Pkt. B6 - Husdyrbrugets lugtemission

Der er foretaget en lugtberegning til følgende:

Udklip fra it-systemet

Samlet resultat af lugtberegning [?](#) [i](#)

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Vestermark 12	0	NY	0	0	0	Nej	Ja
 Vestermark 15	0	NY	227	227	311,3	Ja	Ja
 Vestermark 17	0	NY	227	227	331,7	Ja	Ja
 Vestermark 20	0	NY	227	227	192,8	Nej	Nej
 Vestermark 9	0	NY	227	181,6	139,5	Nej	Nej
 Vestermark 13	0	NY	484,2	484,2	309,8	Nej	Nej
 Vestermark 15	0	NY	484,2	484,2	312,7	Nej	Nej
 Vestermark 22	0	NY	484,2	484,2	319,5	Nej	Nej
 Soesmarke By, Majbølle	0	NY	641,3	609,2	6714,2	Ja	Ja

Der søges hermed om dispensation jf. §32 stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Den nuværende produktion er en eksisterende produktion, og alle staldafsnit har hidtil været i brug. Vi mener ikke der vil være nogen yderligere gener forbundet med denne godkendelse.

Pkt. B7 – Husdyrbrugets øvrige gener**Støjklider**

	Før	Efter
Ventilationsanlæg	Ventilationsanlægget kører hele døgnet – ingen ændring før og efter	Ventilationsanlægget kører hele døgnet – ingen ændring før og efter
Mølleri - Foderanlæg – flytning af foder	Kører næsten i døgndrift – pause fra kl 23 til kl 05 – ingen ændring før og efter	Kører næsten i døgndrift – pause fra kl 23 til kl 05 – ingen ændring før og efter
Transporter, Maskiner og daglig drift	Fra kl 04 til kl. 18 i hverdage Ingen ændring før og efter.	Fra kl 04 til kl. 18 i hverdage Ingen ændring før og efter.

Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/45 aften / 40 nat dbA).

Derudover må der forventes ekstra støj i forbindelse med højsæsonerne i markdriften, høst udbringning af husdyrgødning mv.

For at begrænse støjgener kontrolleres og serviceres maskiner og mekaniske installationer jævnligt.

Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.
Der er lys ved udleveringsrummet

Fluer og skadedyr

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, og de vil være overdækket. Hvis der er blod eller lign. vil dette blive fjernet når de døde dyr er blevet afhentet

Hvis der opstår problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme. Der anvendes autoriserede kasser med rottegift, til bekæmpelse af rotter.

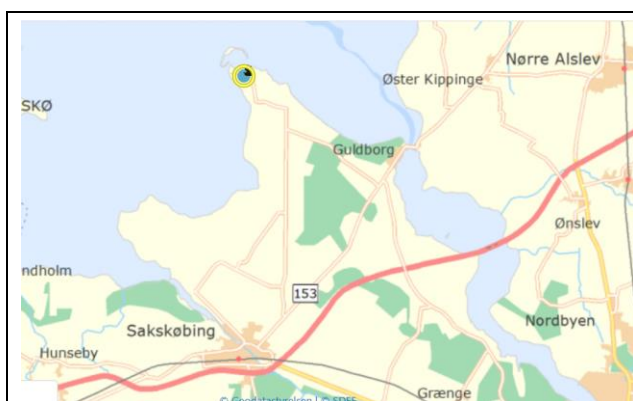
Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang der er nødvendigt. Der er et fast abonnement på Rovfluer til gyllekanalerne.

Støv

Evt. støvgener forventes uændret, da der er uændret drift.
Støv kan forekomme i forbindelse med tørre perioder.

Transporter

Antal transporter årligt	FØR	EFTER	Tidsrum
Interne transporter med husdyrgødning	/	/	Forår og efterår
Interne transporter i Høst	/	/	I høst køres 1 døgndrift.
Udlevering af slagtesvin	52	52	Normalt i hverdage (kl 6 -18)
Indkøb af smågrise	52	52	Normalt i hverdage (kl 6 -18)
Indkøbt foder	12	12	Normalt i hverdage (kl 6 -18)
Afhentning af Døde dyr	52	52	Normalt i hverdage (kl 6 -18)
Ekstern transporter I lastbil (eks. foder - handelsgødning mv.)	52	52	Normalt i hverdage (kl 6 -18)
Ekstern transporter I personbil (eks. dyrlæge mv.)	52	52	Normalt i hverdage (kl 6 -18)
Eksterne transporter i alt	272	272	

Langt de fleste eksterne transporter kommer fra Falster, enten via E47 eller via Guldborg.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdage, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Der er ca. 272 eksterne transporter både før og efter, det svarer til ca. 5 transporter om ugen til og fra ejendommen.

Der er 5 eksisterende indkørsler til ejendommen fra Vestermark, ejendommen ligger på begge sider af Vestermark, på den nordlige side ligger maskinhus og gyllebeholder.

1. indkørsel til gårdsplads
2. indkørsel til foderlade
3. indkørsel til fodersilo
4. indkørsel til maskinhus
5. indkørsel til maskinhus og gyllebeholder

Forslag og beskrivelse af egenkontrol

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyr lægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner i stalden.
- Gyllebeholdere og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.
- Ventilationsanlæg og alarmsystemer til foder og ventilation kontrolleres dagligt, og eftersyn min. 1 gang årligt.

Pkt. B8 - Affald

Affaldet fra husdyrbruget kan inddrages i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plasticsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirssække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald forefindes normalt ikke på ejendommen men i tilfælde af sådanne fraktioner vil det sorteres og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering på kommunal modtagestation eller afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Døde dyr opbevares på fast areal med overdækning. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er optil weekend eller helligdag.

Energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt
El	Ca. 135.000 kwh	Ca. 135.000 kwh
Diesellole til udtørring	Ca. 1000 liter/år	Ca. 1000 liter/år
Fyringsolie	/	/
Træpiller til egen bolig	norm	norm
Halm til strøning	Ca. 2000 kg	Ca. 2000 kg

Elforbruget i svinestalde går primært til ventilation, belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med de eksisterende forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LEDbelysning. Ved renovering af ventilationsanlæg, når det bliver påkrævet, vælges anlæg med det mest energioekonomiske udstyr.

Vandforbrug

	Nudrift (m3)	Ansøgt (m3)
Drikkevand (ca. 0,46 m3 pr. gris)	3.500 m3	4.600 m3
Rengøringsvand i stalde	200 m3	250 m3
Personalerum	100 m3	100 m3
Vaskeplads	150 m3	150 m3
Markvanding	0 m3	0 m3
Bolig	170 m3	170 m3
Vandforbrug i alt	4.120 m3	5.270 m3

Vandbesparende foranstaltninger

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke kan spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Vandspild kan på forskellig vis begrænses. Drikkenipler er placeret over krybbe, hvorved vandspild direkte til gyllekummen begrænses. Før staldrengøring anvendes iblødsætning, som begrænser vandforbruget til selve rengøringsarbejdet.

Spildevand

	Nudrift (m3)	Ansøgt (m3)	Ledes til:
Rengøringsvand	200 m3	250 m3	Gyllebeholder*
Drikkevandsspild	600 m3	750 m3	Gyllebeholder*
Vaskeplads	150 m3	150 m3	Gyllebeholder*
Personalerum	100 m3	100 m3	Offentlig kloak
Bolig	170 m3	170 m3	Offentlig kloak

*spildevand er medregnet i opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen

Pkt. B9 - Valg af BAT

Se pkt. C2

Pkt. B10 - Grænse overskridende virkninger

Der er ikke grænse overskridende virkninger.

C. Oplysninger IE-husdyrbruget

Pkt. 1C – Foranstaltninger husdyrbruget ophør

Der er tale om en kontinuerlig drift i anlægget, kun afbrudt af få dages vask og desinfektion.

Ved evt. ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes til anden side.

Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning.

Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser.

Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Pkt. 2C – Redegørelse og dokumentation for valg af BAT

Beregnet BAT ammoniakfordampning

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3506	225	3731
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3506	225	3731
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den beregnede BAT-emissionsgrænse er således opfyldt.

BAT-kravet er opfyldt fordi der ikke sker nogen ændringer på ejendommen.

BAT – management :

I henhold til BREFF dokumentet er der BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde :

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

BAT –foderstrategi :

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde :

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

BAT-vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/repairation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger :

- Vandforbruget registreres i regnskabet.
- Lækager findes og reparerer hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.

Husdyrbruget håndterer belysning som følger:

- Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.
- Der er lys på udleveringsrampe, maskinhus, og foderlade.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

Husdyrbruget håndterer ventilation som følger:

- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres løbende – og min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

Ammoniaktab

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.

Ifølge miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier..." er der beregnet hvor mange penge der til rådighed til BAT på ejendommen. Ifølge vejledningen bør meromkostninger til BAT ikke overstige mere end 8 kr. pr. slagtesvin. Miljøstyrelsen har også fastlagt emissionsgrænseværdierne ikke må overstige 100 kr. pr. reduceret kg N.

Følgende er undersøgt for BAT:

- Råprotein i foder
- Delvist fast gulv
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde
- Gylleseparering
- Overdækning af gyllebeholder
- Nedfældning

Konklusion på fravalgte BAT tiltag

Der er fravalgt at anvende foderoptimering, svovlsyrebehandling af gylle, luftrensning, separering af gylle, gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere, samt nedfældning af gylle – til dels fordi det er dyre og usikre tiltag, og fordi at det eksisterende anlæg allerede overholder BAT kravene.

BAT- opbevaringsanlæg

Der er flydelag af halm på beholderen, så lugt og ammoniak fordampning begrænses.

Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog. Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Mulige driftsforstyrrelser

Beskrivelse af risici

- ❖ Uheld med gylleudslip.
- ❖ Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlæggene.
- ❖ Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- ❖ Uheld med olie/kemikalier

Beskrivelse af mulige uheld

- ❖ Lækage på pumperør
- ❖ Spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn
- ❖ Gyllevognen vælter
- ❖ Strømsvigt slukker ventilation.
- ❖ Fejldosering i foderblandingerne
- ❖ Uheld ved tankning af dieselolie

Beskrivelse af risikominimering

- ❖ Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- ❖ Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- ❖ Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- ❖ Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- ❖ Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- ❖ Olietank er godkendt og kontrolleres jævnligt, og der er lås på tanken.
- ❖ Medicin opbevares i aflåst rum
- ❖ Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- ❖ Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- ❖ Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- ❖ Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- ❖ Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmemstress.
- ❖ Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- ❖ Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Pkt. 3C – Ikke teknisk resumé

Se pkt. D2

D. Miljøkonsekvensrapporter

Ud fra disse faktorer skal miljøkonsekvensrapporten mindst omfatte følgende oplysninger:

Pkt. D1 - En beskrivelse af det ansøgte

a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender, jf. også bekendtgørelsens bilag 1, pkt. B.

Se pkt. B

b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.

Det er en eksisterende drift på en eksisterende ejendom, der sker ingen fysiske ændringer. Der forventes ikke målbarer ændringer på hverken lugt eller ammoniak fra driften.

c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

Produktionen på ejendommen er en helt traditionel slagtesvineproduktion på et gyllesystem. Med denne godkendelse er der sat yderligere fokus på miljø og omgivelser med BAT på resurseforbrug rengøring og vedligehold.

d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Det ansøgte projekt omhandler udelukkende en bedre udnyttelse af eksisterende stalde. Den ansøgte produktions indvirkninger på miljø og omgivelser er derfor uændret. Et alternativ var at bygge en ny stald, men den pågældende produktion i det nuværende staldsystem vil være uændret. Det er derfor valgt at udnytte og forbedre ressourcerne i det nuværende og eksisterende staldsystem.

Pkt. D2 - Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne nr. 1), og tillige oplysningerne i bekendtgørelsens bilag 1, pkt. pkt. C, nr. 1, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug (se definitionen af IE-brug i kap 1)

Type husdyrbrug

På bedriften drives der udelukkende svineproduktion, og planteavl. Gødningen afsættes på egne og forpagtede arealer, samt gylleaftaler.

Dyreholdets størrelse

Der er i dag 1605 m² produktionsareal til slagtesvin – ingen ændring.

Beskrivelse af byggeriet

Der sker ingen ændringer på ejendommen.

Ændringer i staldsystemet

Der sker ingen ændringer af staldsystemet i de eksisterende svinestalde.

Transporter

Der er både i før og efter situationen ca. 5 transportere til og fra ejendommen. Eksterne transportere til ejendommen kommer hovedsageligt fra Falster siden.

Støv, Støj og fluer

Fluer støv og støj niveauet forventes at være uændret i efter situationen.

Lugt

Der er uændret lugtberegning før og efter.
Der ansøges om dispensation efter 50 % reglen.

Ammoniak

Det beregnende ammoniaktab fra anlægget er 3.731 kg N/år
Ammoniakfordampningen fra anlægget er uændret.
Det beregnende BAT på ammoniak er hermed overholdt.

Påvirkning af naturområder

Kriterierne til nærmeste kategorier 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Fysiske oplysninger om staldanlægget

Facadebeklædning: Lyse stålplader og/eller lyse elementer.

Tagbeklædning: Lyse tagplader

Der er vedlagt beliggenhedsplan af ejendommen, med følgende oplysninger:

- Placering af stalde.
- Placering af fodersiloer mv.
- Placering af ventilationsafkast.
- Placering af dræn
- Relevante adgangsveje
- Interne transport veje
- Oliekanter overjordiske og under jordiske
- Kemikalirum
- Placering af døde dyr
- Beplantning – ingen aktuelle planer
- Belysning
- Brandslukker
- Oplag af halm
- Placering traktor med frontlæsser
- Hovedafbryder el
- Hovedhane vand
- Nødgenerator

Indretning af staldanlægget

Alle slagtesvinestaldene er indrettet med et gyllesystem enten på spalter og drænet gulv, eller delvis spaltegulv.

Generelt for staldsystemet

Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af næringsstoffer i gødningen. Dette, sammenholdt med tildeling af beskæftigelsesmateriale, god management og god hygiejne, vil begrænse lugt og ammoniakfordampning i og fra stalden. Desuden er der opsat overbrusningsanlæg, som medvirker til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder. Gødning håndteres som gylle. Gyllen pumpes fra stalden til forbeholder, hvorfra det pumpes til gyllebeholderen.

Andre relevante vurderinger

Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning. Oplysningerne skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

1) befolkningen og menneskers sundhed,

Efter vores kendskab, - vil en svineproducent med den ansøgte beliggenhed ikke kunne have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen eller menneskers sundhed.

2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,

I forhold til biologisk mangfoldighed vurderes projektet heller ikke at have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på kategori 1 og 2-natur pga. den store afstand til sådanne områder

3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

Efter vores kendskab, - vil en svineproducent med den ansøgte beliggenhed ikke kunne have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på jordarealer, jordbund, vand, luft og klima, udover det der er gennemgået i ansøgningsmaterialet (husdyrloven)

4) materielle goder, kulturarv og landskabet,

Efter vores kendskab, - vil en svineproducent med den ansøgte beliggenhed ikke kunne have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på kulturarv og landskabet, udover det der er gennemgået i ansøgningsmaterialet (husdyrloven)

5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og

/

6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer (jf. faktorerne efter nr. 1-5)

I forhold til risici for større ulykker eller katastrofer, vurderes det, at den største ulykke/katastrofe vil omhandle udledning af gylle til omgivende arealer, og dette vil primært kunne påvirke bilag IV arter. Dette vil kunne ske enten ved uheld der involverer gyllebeholderen eller gyllevogne under transport af gylle.

Der er vedlagt en beredskabsplan med oversigtskort. Beredskabsplanen beskriver mulige uheld, samt hvordan man skal håndtere situationen.

Pkt. D3 - Oplysning om konsulent

Ansøgningen er udarbejdet af Mette Gold Frederiksen, AGROVI, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 15 år. Kontaktoplysninger er oplyst i skema 203021.